

Skatteutskottets betänkande

1978/79: 52

med anledning av propositionen 1978/79:141 om redovisning av mervärdeskatt, m. m. jämte motioner

Propositionen

Regeringen (budgetdepartementet) föreslår i propositionen 1978/79:141 att riksdagen antar vid propositionen fogade förslag till

1. lag om ändring i lagen (1968: 430) om mervärdeskatt,
2. lag om ändring i lagen (1978: 69) om försäljningsskatt på motorfordon.

I propositionen föreslås ändringar i lagen (1968: 430) om mervärdeskatt och lagen (1978: 69) om försäljningsskatt på motorfordon. Ändringarna innebär bl. a. följande.

Uthyrning av fastighet eller lokaler för användning i verksamhet som medför skattskyldighet skall, om fastighetsägaren vill det, kunna medföra skattskyldighet. Ingående skatt som hänförs till förvärv m. m. av sådan fastighet eller lokal blir avdragsgill och skyldighet föreligger att redovisa skatt på hyrorna. Motsvarande föreslås gälla vid upplåtelse av rörelselokaler med bostadsrätt. Förslaget undanröjer den skillnad i mervärdeskattehänseende som föreligger mellan den som driver verksamhet i egna lokaler och den som driver verksamhet i hyrda lokaler.

Den som är skattskyldig skall, om han förvärvar vara från någon som inte är skattskyldig, få tillgodoföra sig avdrag för ingående mervärdeskatt med belopp som skulle ha utgjort mervärdeskatt om säljaren hade varit skattskyldig. Härigenom kommer endast det mervärde som skapas hos den skattskyldige att beskattas. Den dubbelbeskattning som nu kan uppkomma vid omsättning av begagnade varor undanröjs därmed. Reglerna skall omfatta även de nu skattefria begagnade personbilarna och begagnade motorcyklarna. Åtgärden kompletteras på detta område med förslag om viss sänkning av den s. k. bilaccisen på personbilar och motorcyklar. Genom ett särskilt s. k. lagerskatteavdrag undanröjs en dubbelbeskattningseffekt på fordon som finns i lager vid ikraftträdandet.

Ränta skall inte längre räknas in i beskattningsvärdet vid kredittransaktioner.

Deklaration som enligt nu gällande bestämmelser skall lämnas den 5 augusti får enligt förslaget lämnas den 20 augusti. Deklaration som avser helt kalenderår eller andra halvåret för den som redovisar skatt två gånger per år får lämnas den 5 april året därpå i stället för den 5 februari.

De nu avsedda ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 1979.

Vidare föreslås ändringar som berör avdragsrätten bl. a. i koncerner och när det gäller hyra av personbil, beskattningsvärdets bestämmande när det gäller viss kopiering och anstånd. Även dessa ändringar föreslås träda i kraft den 1 juli 1979.

I propositionen föreslås även ändringar som avser skattskyldighetens inträde m. m. Skattskyldighet skall inträda när vara levereras eller tjänst tillhandahålls. De vid den tidpunkten gällande bestämmelserna om skatteplikt, skattesats m. m. avgör om och med vilket belopp mervärdesskatt skall redovisas.

Redovisning av mervärdesskatt, som nu kan ske enligt kontantmetoden eller faktureringsmetoden, skall enligt förslaget i princip ske när affärs-händelse bokförs, dvs. enligt faktureringsmetoden. Avbetalningshandeln föreslås dock få redovisa skatt i takt med avbetalningarna. Vidare får länsstyrelsen möjlighet att, om synnerliga skäl föreligger, medge att redovisning av skatt även fortsättningsvis skall ske enligt kontantmetoden. En bibehållen kontantmetod skall kunna få användas av skattskyldiga för vilka övergång till redovisning enligt faktureringsmetoden skulle leda till kraftiga likviditetspåfrestningar. Skattskyldiga som har rätt att tillämpa förenklad bokföring enligt den s. k. pärmmetoden föreslås få rätt att under löpande år tillämpa kontantmetoden för sin redovisning av mervärdesskatt. Fordringar och skulder skall dock för dessa företag medräknas vid beskattningsårets utgång.

Skattskyldiga med en årsomsättning om högst 100 000 kr. föreslås få redovisa skatt endast en gång per år och skattskyldiga med en årsomsättning mellan 100 000 kr. och 200 000 kr. två gånger per år. Förslaget innebär att ca 350 000 deklarationer per år faller bort.

Förskott och a conto-betalningar föreslås bli beskattade när de tas emot utom när det gäller byggnads- eller anläggningsarbeten.

Tjänster som tas ut ur verksamhet för den skattskyldiges eller annans räkning föreslås bli beskattade.

Den nuvarande beskattningen av byggnader i vissa fall ersätts med beskattning av tjänst på fast egendom. Är det fråga om yrkesmässig byggnadsverksamhet i egen regi kommer beskattningen att avse uttag av tjänst.

Bestämmelserna om bl. a. tidpunkten för skattskyldighetens och redovisningsskyldighetens inträde skall enligt förslaget träda i kraft den 1 januari 1981.

1 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1968: 430) om mervärdeskatt

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1968: 430) om mervärdeskatt¹ dels att 9 och 31 §§ samt anvisningarna till 9 § skall upphöra att gälla, dels att 2—4, 6, 8, 10, 14—19, 22, 24, 25, 27, 32—36, 38—40, 46, 49, 51, 55 och 73 §§, punkterna 1 och 2 av anvisningarna till 2 § samt anvisningarna till 5, 8, 10, 11, 14, 15, 17 och 19 §§ skall ha nedan angivna lydelse.

dels att rubriken närmast före 65 § skall lyda "Tystnadsplikt m. m.",

dels att i lagen skall införas två nya paragrafer, 5 a och 5 b §§, och nya anvisningar, anvisningar till 4, 5 a och 22 §§, av nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §²

Skattskyldig är den som inom landet i yrkesmässig verksamhet omsätter

1) skattepliktig vara, *byggnad* 1) skattepliktig vara eller tjänst, eller tjänst,

2) vara som anges i 8 § 1—5, tjänst som anges i 10 § första stycket och avser vara som nu nämnts eller tjänst som anges i 11 § 1, 3, 4 eller 5 i vad sistnämnda punkt avser annonsering eller annan reklam för utländsk uppdragsgivares räkning eller tjänst som anges i 11 § 10.

Skattskyldig är vidare den som i yrkesmässig verksamhet omsätter sådan vara eller tjänst som anges i första stycket genom utförsel (export).

Regeringen kan efter ansökan förordna om skattskyldighet tills vidare för omsättning av annan tjänst än sådan som anges i 10 § första stycket eller 11 §.

Länstyrelsen kan efter ansökan av fastighetsägare besluta att denne tills vidare skall vara skattskyldig för uthyrning helt eller delvis av sådan byggnad eller annan anläggning som utgör fastighet enligt denna lag för användning i verksamhet som medför skattskyldighet. Vad nu har sagts tillämpas även i fråga om upplåtelse av bostadsrätt.

¹ Lagen omtryckt 1969: 237.

Senaste lydelse av

lagens rubrik 1974: 885

anvisningarna till 9 § 1970: 183.

² Senaste lydelse 1976: 928.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

När särskilda skäl föreligger, kan länsstyrelsen besluta att den som påbörjat verksamhet tills vidare skall vara skattskyldig redan innan skattskyldighet enligt första eller andra stycket föreligger.

Om skatt vid införsel föreskrives i 58 och 59 §§.

(Se vidare anvisningarna.)

3 §³

Delägare i enkelt bolag, s. k. gruvbolag eller partrederi är skattskyldig i förhållande till sin andel i bolaget eller rederiet. Efter ansökan av samtliga delägare kan länsstyrelsen besluta att den av delägarna som dessa föreslår tills vidare skall anses som skattskyldig för bolagets eller rederiets hela skattepliktiga verksamhet.

I fråga om kommanditbolag och annat handelsbolag är bolaget skattskyldigt. Har skattskyldig avlidit är dödsboet skattskyldigt. Har skattskyldig försatts i konkurs är konkursboet skattskyldigt.

Den som övertager skattskyldigs verksamhet eller del av sådan verksamhet är skattskyldig för affärshändelser som inträffar efter övertagandet, i den mån skattskyldighet ej inträtt för den tidigare ägaren.

4 §

Skattskyldighet inträder när vederlag inflyter kontant eller i form av varor eller på annat sätt kommer den skattskyldige till godo och när uttag sker.

Skattskyldighet inträder när vara levereras, tjänst tillhandahålls eller uttag sker. Erhålls dessförinnan vederlag helt eller delvis för beställd vara eller tjänst inträder skattskyldighet för vederlaget när det inflyter kontant eller på annat sätt kommer den skattskyldige till godo. Vid upplåtelse av avverkningsrätt till skog inträder skattskyldighet, i de fall som avses i punkt 1 fjortonde stycket av anvisningarna till 41 § kommunal-skattelagen (1928: 370), när betalning tas emot.

Länsstyrelsen kan efter ansökan besluta att skattskyldig vid redovisning för mervärdesskatt skall inräkna uppkomna fordringar i omsättningen.

(Se vidare anvisningarna.)

5 a §

Redovisningsskyldighet inträder när affärshändelse, genom vilken skattskyldighet har inträtt, enligt

³ Senaste lydelse 1973: 928.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

god redovisningssed bokförs eller borde ha bokförts, om ej annat följer av andra—fjärde styckena eller av 5 b §. Är den skattskyldige ej bokföringsskyldig enligt bokföringslagen (1976: 125) eller ej skyldig att föra räkenskaper enligt jordbruksbokföringslagen (1951: 793) inträder dock redovisningsskyldighet när skattskyldighet inträder enligt 4 §.

Vid kreditförsäljning med förbehåll om återtaganderätt får redovisningsskyldigheten anstå till dess betalning inflyter från köparen. Om fordringen diskonteras eller överläts utan samband med överlåtelse av verksamheten eller del därav inträder dock redovisningsskyldighet vid diskonteringen eller överlåtelsen. I fråga om annat tillhandahållande mot kredit kan länsstyrelsen, när principerna för den skattskyldiges bokföring föranleder det, medge att redovisningsskyldigheten inträder först vid beskattningsårets utgång, dock senast när betalning inflyter eller fordringen diskonteras eller överläts.

Länsstyrelsen får, när synnerliga skäl föreligger, medge att vad som sägs i andra stycket om redovisningsskyldighetens inträde vid kreditförsäljning med förbehåll om återtaganderätt skall tillämpas tills vidare av viss skattskyldig även i annat fall.

Försätts skattskyldig i konkurs inträder redovisningsskyldighet för konkursgäldenären för alla affärshändelser för vilka skattskyldighet men ej redovisningsskyldighet har inträtt före konkursutbrottet. Den som övertar skattskyldigs verksamhet eller del därav är redovisningsskyldig för affärshändelse som inträffar efter övertagandet, i den mån redovisningsskyldighet ej har inträtt för den tidigare ägaren.

(Se vidare anvisningarna.)

5 b §

Vid uttag av tjänst som sträcker sig över mer än en redovisnings-

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

period skall, om ej annat framgår av andra eller tredje stycket, till varje redovisningsperiod hänföras den del av tjänsten som har utförts under perioden.

Utför den som bedriver yrkesmässig byggnadsverksamhet tjänst som till större delen avser ny-, till- eller ombyggnad av fastighet i egen regi inträder redovisningsskyldighet för skatt som hänför sig till uttag av tjänst senast två månader efter det att den fastighet eller del därav som uttaget avser har kunnat tas i bruk.

Har den som utför byggnads- eller anläggningsentreprenad uppburit betalning i förskott eller a conto inträder redovisningsskyldighet för skatt som belöper på sådan betalning senast två månader efter slutbesiktning eller därmed jämförlig åtgärd, om ej annat följer av 5 a § fjärde stycket. Motsvarande gäller i fråga om betalning i förskott eller a conto för vad som enligt denna lag räknas som leverans av vara och som tillhandahålls enligt avtal som avser byggnads- eller anläggningsentreprenad.

6 §⁴

Redovisningsskyldighet föreligger icke för kalenderår under vilket den skattepliktiga omsättningen ej överstigit 10 000 kronor eller, i fråga om kalenderår under vilket skattepliktig verksamhet påbörjats eller upphört, ett häremot svarande belopp för den tid verksamheten bedrivits. För verksamhet som upphört under samma kalenderår som den påbörjats eller nästföljande kalenderår föreligger icke redovisningsskyldighet om den skattepliktiga omsättningen ej överstiger 10 000 kronor under den tid verksamheten bedrivits.

När särskilda skäl föreligger kan länsstyrelsen medge att skattskyldig tills vidare skall vara

Redovisningsskyldighet föreligger om den skattepliktiga omsättningen för beskattningsåret överstiger 10 000 kronor. När särskilda skäl föreligger kan dock länsstyrelsen medge att skattskyldig skall vara redovisningsskyldig även i annat fall.

Sedan redovisningsskyldighet har inträtt kvarstår den till dess länsstyrelsen beslutar att den skall

⁴ Senaste lydelse 1973: 928.

Nuvarande lydelse

redovisningsskyldig, trots att den skattepliktiga omsättningen är av den mindre omfattning som sägs i första stycket. Sådant medgivande gäller tills vidare, dock minst till utgången av kalenderåret närmast efter det då redovisningsskyldighet inträtt.

Föreslagen lydelse

upphöra. Har redovisningsskyldigheten inträtt på grund av att omsättningen har överstigit 10 000 kronor för beskattningsår, skall sådant beslut meddelas när det kan antas att den skattepliktiga omsättningen varaktigt kommer att uppgå till högst 10 000 kronor.

(Se vidare anvisningarna.)

8 §⁵

Från skatteplikt undantages

1) skepp för yrkesmässig sjöfart, fartyg för yrkesmässigt fiske eller för bogsering, bärgning eller livräddning, luftfartyg för yrkesmässig person- eller godsbefordran samt del, tillbehör och utrustning till sådant fartyg eller luftfartyg, när varan säljes eller uthyres till den som äger fartyget eller luftfartyget eller den som varaktigt nyttjar detta enligt avtal med ägaren eller när varan införes till landet för ägarens eller nyttjanderättshavarens räkning,

2) krigsmateriel som är underkastad utförselförbud och del till sådan krigsmateriel, när varan säljes till staten för militärt bruk eller för detta ändamål införes till landet för statens räkning,

3) läkemedel som utlämnas enligt recept eller säljes till sjukhus eller införes till landet i anslutning till sådan utlämning eller försäljning,

4) elektrisk kraft, värme samt gas och annat bränsle för uppvärmning eller energialstring, dock icke ved, torv, T-sprit eller annan fotogen än flygfotogen och fotogen för drift av snabbgående dieselmotor,

5) allmän nyhetstidning,

6) periodiskt medlemsblad eller periodisk personaltidning, när varan tillhandahålles utan vederlag eller till utgivaren, medlem eller anställd eller införes till landet under motsvarande förutsättningar, annan periodisk publikation som väsentligen framstår som organ för sammanslutning med huvudsakligt syfte att verka för religiöst, nykterhetsfrämjande, politiskt, miljövårdande, idrottsligt eller försvarsfrämjande ändamål eller att företräda handikappade eller arbetshindrade medlemmar samt utländsk periodisk publikation av annat slag när prenumeration på sådan publikation förmedlas mellan prenumerant och utländsk utgivare eller när sådan publikation inkommer direkt till prenumerant,

8) konstverk, som är hänförligt till tulltaxenummer 99.01-99.03 och som äges av upphovsmannen eller dennes dödsbo,

9) vatten från vattenverk,

10) varulager, inventarium och annan tillgång som tillhör verksamhet, när överlåtelse sker i samband med överlåtelse av verksamheten eller del därav, fusion eller liknande förfarande,

11) begagnad personbil och begagnad motorcykel, när sådant fordon omsättes inom landet,

12) tullfri trycksak och framkallad eller enbart exponerad mikrofilm, när varan införes till landet som gåva eller annars utan ve-

12) trycksak som är tullfri enligt tulltaxan (1977: 975) och framkallad eller enbart exponerad mikrofilm, när varan införes till

⁵ Senaste lydelse 1974: 888 jfr 1975: 923.

Nuvarande lydelse

derlag, samt *rusdryck*, tobaksvara, cigarettpapper och cigaretthylsa vid införsel till landet i den ordning som avses i 12 § 4 mom. h) *rusdrycksförsäljningsförrordningen* (1954: 521) eller 1 § andra stycket *förrordningen* (1961: 394) om tobaksskatt,

Föreslagen lydelse

landet som gåva eller annars utan vederlag, samt *spritdryck*, *vin*, *starköl*, tobaksvara, cigarettpapper och cigaretthylsa vid införsel till landet i den ordning som avses i 18 § 4 *lagen* (1977: 293) om *handel med drycker* eller i 1 § andra stycket *lagen* (1961: 394) om tobaksskatt,

13) frimärke, dock icke vid omsättning eller införsel i särskild för butiksförsäljning avsedd förpackning,

14) dentalteknisk produkt, när den tillhandahålles tandläkare, dentaltekniker eller den för vilken produkten är avsedd.

(Se vidare anvisningarna.)

10 §⁶

Tjänst är skattepliktig, om ej annat följer av 11 §, när tjänsten avser

1) skattepliktig vara och innefattar tillverkning på beställning, uthyrning, servering, formgivning, förmedling, lagring, montering, reparation, kontroll, analys, underhåll, ändring, rengöring eller omhändertagande och förstöring,

2) mark och innefattar undersökning, planering, jordbearbetning, jordförbättring, schaktning, sprängning, borrhning, dränering, utfyllning eller ytbeläggning,

3) växande skog, odling eller annan växtlighet och innefattar röjning, sådd, plantering, uppskattning, märkning, gödsling, beskärning, gallring, skörd, avverkning eller växtskydd,

4) byggnad, annan anläggning som utgör fastighet enligt denna lag, stängsel eller dylikt och innefattar uppförande, anläggande, rivning, reparation, ändring eller underhåll,

5) projektering, ritning, konstruktion eller därmed jämförlig tjänst beträffande mark, byggnad eller annan anläggning som utgör fastighet enligt denna lag,

6) transport som ej utgör personbefordran eller förmedling av sådan transport,

7) rumsuthyrning i hotellrörelse eller liknande verksamhet,

8) automatisk databehandling,

9) reklam eller annonsering,

10) upplåtelse av rättighet som avses i 7 § fjärde stycket.

Skatteplikt föreligger också, i den mån regeringen förordnar därom, för tjänst som omfattas av förordnande enligt 2 § tredje stycket.

Har länsstyrelsen enligt 2 § fjärde stycket beslutat om skattskyldighet för uthyrning eller upplåtelse som där avses är tjänsten skattepliktig.

(Se vidare anvisningarna.)

⁶ Senaste lydelse 1974: 885.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

14 §⁷

Beskattningsvärdet utgör

1) vid omsättning av *byggnad eller monteringsfärdigt hus* samt vid servering eller rumsuthyrning 60 procent av vederlaget *inräknat skatt* och, vid uttag, 60 procent av saluvärdet *inräknat skatt*,

2) vid omsättning av byggnads- eller anläggningsentreprenad eller annan tjänst som avser fastighet 60 procent av vederlaget *inräknat skatt*, om ej annat följer av andra stycket,

3) vid annan omsättning vederlaget *inräknat skatt* och, vid uttag, saluvärdet *inräknat skatt*.

Beskattningsvärdet utgör 20 procent av vederlaget vid omsättning av tjänst som avses i 10 § 5 och för tjänst som avser

1) yttre ledning för vatten, avlopp, fjärrvärme, gas, olja, elektricitet, teleförbindelse, ånga eller liknande,

2) väg, gata, bro, parkeringsplats,

3) spåranläggning, flygfält, hamn, kanal eller annan farled,

4) mark för idrottsplan, skolgård, lekplats eller liknande anläggning.

Beskattningsvärdet utgör

1) vid omsättning av monteringsfärdigt hus samt vid servering, rumsuthyrning eller *sådan uthyrning eller upplåtelse som avses i 10 § tredje stycket* 60 procent av vederlaget och, vid uttag, 60 procent av saluvärdet,

2) vid omsättning av byggnads- eller anläggningsentreprenad eller annan tjänst som avser fastighet 60 procent av vederlaget *och, vid uttag, 60 procent av saluvärdet*, om ej annat följer av andra stycket,

3) vid annan omsättning vederlaget *och, vid uttag, saluvärdet, om ej annat följer av tredje stycket*.

Vid omsättning av tjänst som avses i 10 § första stycket 5 utgör beskattningsvärdet 20 procent av vederlaget och, vid uttag, 20 procent av saluvärdet. Motsvarande gäller vid omsättning av tjänst som avser

Vid omsättning av kopior av ritningar eller motsvarande handlingar, vilka utvärrettats genom tjänst enligt 10 § första stycket 5 i samband med planerat eller pågående byggnadsarbete utgör beskattningsvärdet 20 procent av vederlaget och, vid uttag, 20 procent av saluvärdet.

(Se vidare anvisningarna.)

15 §⁸

Vederlag hänföres till den redovisningsperiod då vederlaget erhållits. Har beslut enligt 4 § andra

Redovisning av skatt för viss redovisningsperiod skall omfatta affärshändelser genom vilka redo-

⁷ Senaste lydelse 1974: 885.

⁸ Senaste lydelse 1970: 166.

Nuvarande lydelse

stycket meddelats, hänföres till redovisningsperiod kontant vederlag som erhålles under perioden och fordran som uppkommer under perioden.

Värde av uttag hänföres till den redovisningsperiod då uttaget sker. Uttag av byggnad eller del av byggnad hänföres till den period då den i huvudsak tages i bruk.

Uppkommer förlust på fordran, för vilken den skattskyldige redovisat utgående skatt, får ett mot denna skatt svarande belopp avdragas i redovisningen för den period då förlusten uppkommer. Inflyter därefter betalning för sådan fordran skall beloppet åter upptagas i redovisningen.

Lämnas återbäring, bonus eller annan rabatt, som icke utgör s. k. villkorlig rabatt, i efterhand och avser förmånen skattepliktig omsättning, för vilken utgående skatt redovisats, får belopp motsvarande den del av den tidigare redovisade skatten som belöpt på den utgivna förmånen avdragas i den ordning som gäller för den skattskyldiges redovisning av utgående skatt. Utges förmånen till skattskyldig skall avdraget grundas på kreditnota eller motsvarande handling. Av handlingen skall framgå minskningen av både vederlag och skatt.

Handling som avses i fjärde stycket skall ligga till grund även för avdrag för annan kundkreditering som avser skattepliktig omsättning.

Föreslagen lydelse

visningsskyldighet har inträtt enligt 5 a §.

Uppkommer förlust på fordran, för vilken utgående skatt har redovisats, får ett mot denna skatt svarande belopp avdragas i redovisningen för den period då förlusten uppkommer. Inflyter därefter betalning för sådan fordran skall beloppet åter upptagas i redovisningen.

Handling som avses i tredje stycket skall ligga till grund även för avdrag för annan kundkreditering som avser skattepliktig omsättning.

Uthyr eller upplåter den som är skattskyldig enligt 2 § fjärde stycket, inom tre år från utgången av det kalenderår under vilket beslut om skattskyldighet har meddelats, fastigheten eller del därav till någon som ej bedriver verksamhet som medför skattskyldighet enligt denna lag, skall beloppet av åtnjutna avdrag för ingående skatt för ifrågavarande fastighet eller del därav återföras. Sker sådan uthyrning eller upplåtelse sedan tre men ej sex år har förflutit från utgången av det kalenderår under vilket beslut om skattskyldighet har meddelats skall återföring göras med hälften av det belopp som nu sagts.

Nuvarande lydelse

Skattskyldig skall, om ej annat följer av andra stycket, utfärda faktura eller därmed jämförlig handling för varje omsättning för vilken skatt utgår. Av handlingen skall framgå vederlaget, skattens belopp och övrigt som har betydelse för skattskyldighet och avdragsrätt enligt 17 §. *Bestämmelserna i detta stycke gäller även den som enligt 6 § första stycket är undantagen från redovisnings-skyldighet.*

Första stycket gäller icke för detaljhandel eller därmed jämförlig verksamhet och ej heller omsättning, för vilken avräkning mellan köpare och säljare sker enligt avräkningsnota som upprättas av köparen.

På frankeringsmärke eller liknande kvitto behöver skattens belopp icke anges.

Föreslagen lydelse

Vad som sägs i femte stycket tillämpas även när fastighetsägaren tar uthyrd eller upplåten fastighet eller del därav i anspråk för användning i verksamhet som ej medför skattskyldighet samt när uthyrd eller upplåten fastighet säljs.

Återföring skall ske i deklarationen för den redovisningsperiod under vilken den skattepliktiga uthyrningen eller upplåtelsen har upphört eller fastigheten har sålts.

(Se vidare anvisningarna.)

16 §

Skattskyldig skall, om ej annat följer av andra stycket, utfärda faktura eller därmed jämförlig handling för varje omsättning för vilken skatt utgår. Av handlingen skall framgå vederlaget, skattens belopp och övrigt som har betydelse för skattskyldighet och avdragsrätt enligt 17 §.

Faktura skall, om köparen begär det, utfärdas vid försäljning till skattskyldig köpare av fastighet, som utgör lagertillgång i byggnadsverksamhet och däri har tillförts skattepliktig tjänst utan att därefter ha tagits i bruk av säljaren. Av fakturan skall framgå utgående skatt som säljaren redovisat eller har att redovisa för gjorda uttag av skattepliktiga tjänster för fastigheten.

Säljer den som är skattskyldig enligt 2 § fjärde stycket fastighet skall han, om köparen begär det, utfärda intyg om storleken av den

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

ingående skatt som han enligt 15 § femte stycket återfört på grund av fastighetsförsäljningen.

(Se vidare anvisningarna.)

17 §^a

Skattskyldig får med de begränsningar som anges i 18 § vid redovisning av skatt avdraga ingående skatt som hänför sig till förvärv eller införsel för verksamhet som medför skattskyldighet. Avdrag får göras även för ingående skatt som hänför sig till framställning för utgivares räkning av tryckt upplaga av sådan publikation som är undantagen från skatteplikt enligt 8 § 6. Rätt till avdrag föreligger för den redovisningsperiod då betalning erlagts. Har medgivande enligt 4 § andra stycket lämnats föreligger avdragsrätt för period då betalning erlagts eller skuld dessförinnan uppkommit.

Skattskyldig som är redovisningsskyldig får med de begränsningar som anges i 18 § vid redovisning av skatt avdraga ingående skatt som hänför sig till förvärv eller införsel för verksamhet som medför skattskyldighet. Avdrag får göras även för ingående skatt som hänför sig till framställning för utgivares räkning av tryckt upplaga av sådan publikation som är undantagen från skatteplikt enligt 8 § 6. Rätt till avdrag föreligger för den redovisningsperiod då förvärvet eller införseln enligt god redovisningssed har bokförts eller borde ha bokförts, om ej annat följer av andra stycket. Har medgivande enligt 5 a § andra stycket erhållits får avdrag göras först vid beskattningsårets utgång eller när betalning dessförinnan har erlagts. Avdrag för ingående skatt som hänför sig till förskotts- eller a conto-likvid får göras under den redovisningsperiod då betalning har erlagts eller, i fråga om byggnads- eller anläggnings-entreprenad, när faktura med uppgift om skattens belopp har mottagits. Har skattskyldig försatts i konkurs inträder avdragsrätt senast vid konkursutbrottet i fråga om ingående skatt, som hänför sig till förvärv, införsel eller förskotts- eller a conto-likvid före konkursutbrottet.

Vid kreditköp med förbehåll om återtaganderätt får avdrag för ingående skatt göras endast för skatt som belöper på vad som har betalats under redovisningsperioden. Motsvarande gäller när medgivande enligt 5 a § tredje stycket lämnats och vid förvärv av avverk-

^a Senaste lydelse 1973: 928.

Nuvarande lydelse

Bedrives verksamhet, som medför skattskyldighet, i fastighet som helt eller delvis äges direkt av den skattskyldige eller av ett av honom helägt fastighetsförvaltande företag eller av den som direkt eller indirekt helt äger det företag som bedriver verksamheten, får den skattskyldige avdraga ingående skatt som belöper på förvärv för fastigheten som han själv eller det fastighetsförvaltande företaget gör med så stor del av skatten som faller på fastighetens användning för den verksamhet som medför skattskyldighet. Motsvarande gäller delägare i samfällighet för vattenreglering, väghållning eller liknande ändamål.

Skattskyldig som bedriver handel med bilar eller motorcyklar får avdraga ingående skatt på förvärv och införsel för verksamheten med undantag dock för ingående skatt på vara till eller tjänst på sådan begagnad personbil eller begagnad motorcykel som utgör omsättningsvara i verksamheten.

Föreslagen lydelse

ningsrätt till skog. Har skattskyldig övertagit annan skattskyldigs verksamhet eller del därav äger han rätt till avdrag för ingående skatt som hänför sig till den tidigare ägarens förvärv för verksamheten, i den mån denne skulle haft rätt till avdrag om skatten hade betalats av honom.

Delägare i samfällighet för vattenreglering, väghållning eller liknande ändamål får avdraga ingående skatt som hänför sig till samfällighetens förvärv med vad som belöper på hans andel i samfälligheten. Vad som nu har sagts gäller endast i den mån i samfälligheten deltagande fastighet används i verksamhet som medför skattskyldighet.

Tillhandahåller koncernföretag som avses i 43 § 3 mom. kommunalskattelagen (1928: 370) annat företag inom samma koncern tjänst som icke är skattepliktig får det andra företaget göra avdrag för den skatt som belöper på det förstnämnda företagens förvärv eller införsel för tillhandahållande av tjänsten, i den mån avdragsrätt hade förelegat om förvärvet eller införseln hade gjorts av det skattskyldiga företaget.

Förvärv var skattskyldig mot vederlag skattepliktig vara från den som ej är skattskyldig för omsättning av varan skall som ingående mervärdeskatt för den skattskyldige anses det belopp som skulle ha utgjort utgående mervärdeskatt för säljaren om denne hade varit skattskyldig för omsättningen. Vad nu har sagts gäller även den som är skattskyldig för förmedling som

Nuvarande lydelse

Överstiger den ingående skatten för viss redovisningsperiod den utgående skatten för samma period, får det överskjutande beloppet avdragas i redovisningen för närmast följande redovisningsperiod eller perioder. Redovisar skattskyldig olika verksamheter var för sig får överskjutande ingående skatt i en verksamhet kvittas mot utgående skatt i annan verksamhet.

Om återbetalning av överskjutande ingående skatt som ej kunnat avdragas eller kvittas föreskrives i 49 §.

Föreslagen lydelse

avses i punkt 3 första stycket av anvisningarna till 2 §.

Skattskyldig, som i annan verksamhet än serveringsrörelse tillhandahåller kost åt personal, äger rätt till avdrag för ingående skatt som hänför sig till andra förvärv för detta tillhandahållande än sådana som avser livsmedel eller andra förbrukningsvaror, i den mån ej annat följer av andra stycket av anvisningarna.

Redovisar skattskyldig olika verksamheter var för sig får överskjutande ingående skatt i en verksamhet kvittas mot utgående skatt i annan verksamhet.

Om återbetalning av överskjutande ingående skatt som ej kunnat kvittas föreskrivs i 49 §.

(Se vidare anvisningarna.)

18 §¹⁰

Skattskyldig som är undantagen från redovisningsskyldighet enligt 6 § första stycket har icke rätt att avdraga ingående skatt.

Avdragsrätt föreligger icke för ingående skatt som belöper på

1) stadigvarande bostad,
2) hyggnad som förvärfvas för annat ändamål än för stadigvarande bruk i skattepliktig verksamhet,

3) anskaffning av personbil eller motorcykel från säljare som innehaft fordonet för yrkesmässig uthyrning och annan anskaffning av sådant fordon för ändamål som ej avser yrkesmässig återförsäljning eller uthyrning.

1) stadigvarande bostad,

2) anskaffning av personbil eller motorcykel för annan verksamhet än sådan som avser yrkesmässig återförsäljning eller uthyrning.

Avdragsrätt föreligger endast för högst 50 procent av ingående skatt som belöper på hyra av personbil

¹⁰ Senaste lydelse 1974: 885.

Nuvarande lydelse

Medför verksamhet skattskyldighet i endast ringa omfattning, har den skattskyldige rätt att avdraga dels ingående skatt som hänför sig till förvärv eller införsel som helt avser den del av verksamheten som medför skattskyldighet, dels skälig andel av ingående skatt som belöper på mera kostnadskrävande anskaffningar som huvudsakligen avser den verksamhet som medför skattskyldighet. I fråga om verksamhet som i endast ringa omfattning icke medför skattskyldighet får avdrag göras för ingående skatt utan uppdelning av denna efter skälig grund.

Regeringen kan förordna om undantag från avdragsrätt för ingående skatt som belöper på utförsel för vilken skatt skall erläggas enligt förordnande som avses i 1 §.

Föreslagen lydelse

eller motorcykel för annat ändamål än yrkesmässig återuthyrning.

Medför verksamhet endast delvis skattskyldighet, får ingående skatt vilken hänför sig till förvärv eller införsel som till mer än 95 procent avser den del av verksamheten som medför skattskyldighet avdragas utan uppdelning efter skälig grund. Föreligger skattskyldighet för mer än 95 procent av omsättningen, får ingående skatt som ej överstiger 1 000 kronor för visst förvärv eller viss införsel avdragas utan uppdelning efter skälig grund.

19 §

Skattskyldig som icke är undantagen från redovisningsskyldighet enligt 6 § första stycket skall anmäla sig för registrering hos länsstyrelsen i det län, där den verksamhet drives som anmälan avser.

Den som är redovisningsskyldig skall anmäla sig för registrering hos länsstyrelsen i det län, där den verksamhet drivs som anmälan avser.

Anmälan för registrering göres på blankett enligt fastställt formulär. Driver någon flera verksamheter lämnas anmälan för varje särskild verksamhet.

Anmälan göres senast två veckor innan verksamhet som medför skattskyldighet börjar eller övertages. Vid ändring i förhållande som upptagits i anmälningshandling skall länsstyrelsen underrättas inom två veckor.

Om verkställd registrering utfärdar länsstyrelsen särskilt bevis som sändes till den skattskyldige.

För att avgöra om skattskyldighet föreligger kan länsstyrelsen infordra uppgift från näringsidkare som icke anmält sig för registrering.

(Se vidare anvisningarna.)

22 §¹¹

Skattskyldig som icke är undantagen från redovisningsskyldighet enligt 6 § första stycket skall utan

Den som är redovisningsskyldig skall utan anmaning lämna uppgift (deklaration) för mervärde-

¹¹ Senaste lydelse 1974: 885.

Nuvarande lydelse

anmaning lämna uppgift (deklaration) för mervärdeskatt för varje verksamhet för vilken särskild registrering skall ske enligt 19 §. Deklaration lämnas för varje redovisningsperiod *under vilken verksamheten bedrivs*. Redovisningsperiod omfattar två kalendermånader. Redovisningsperioder är januari och februari, mars och april, maj och juni, juli och augusti, september och oktober samt november och december.

Kan det *antagas* att ingående skatt för viss skattskyldig regelmässigt kommer att överstiga utgående skatt med minst 1 000 kronor varje månad kan länsstyrelsen besluta att redovisningsperiod tills vidare skall vara en kalendermånad. När särskilda skäl föreligger kan länsstyrelsen för viss skattskyldig besluta att *redovisningsperioderna tills vidare skall vara perioderna januari—april, maj—augusti och september—december eller att redovisningsperiod tills vidare skall utgöra halvt eller helt kalenderår*.

Deklaration skall lämnas till länsstyrelsen i det län, där den skattskyldige registrerats, senast den 5 i andra månaden efter utgången av den redovisningsperiod som deklarationen avser. Sker inbetalning av skatt enligt 42 § andra stycket i behörig ordning, anses deklarationen ha lämnats till länsstyrelsen den dag inbetalningskort eller försändelse som innehåller gireringshandling kommit in till postanstalt. Om synnerliga skäl föreligger kan regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer medge att skattskyldig eller grupp av skattskyldiga får lämna deklaration senare än som nu nämnts.

Deklaration skall avges på heder och samvete samt avfattas på blankett enligt fastställt formulär.

Föreslagen lydelse

skatt för varje verksamhet för vilken särskild registrering skall ske enligt 19 §. Deklaration lämnas för varje redovisningsperiod *så länge redovisningsskyldighet föreligger*. Redovisningsperiod omfattar två kalendermånader. Redovisningsperioder är januari och februari, mars och april, maj och juni, juli och augusti, september och oktober samt november och december.

Kan det *antas* att ingående skatt för viss skattskyldig regelmässigt kommer att överstiga utgående skatt med minst 1 000 kronor varje månad kan länsstyrelsen besluta att redovisningsperiod tills vidare skall vara en kalendermånad. När särskilda skäl föreligger kan länsstyrelsen för viss skattskyldig besluta att redovisningsperiod tills vidare skall vara halvt eller helt *beskattningsår*.

Deklaration skall lämnas till länsstyrelsen i det län, där den skattskyldige registrerats, senast den 5 i andra månaden efter utgången av den redovisningsperiod som deklarationen avser, *om ej annat följer av anvisningarna*. Sker inbetalning av skatt enligt 42 § andra stycket i behörig ordning, anses deklarationen ha lämnats till länsstyrelsen den dag inbetalningskort eller försändelse som innehåller gireringshandling kommit in till postanstalt. Om synnerliga skäl föreligger kan regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer medge att skattskyldig eller grupp av skattskyldiga får lämna deklaration senare än som nu nämnts.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

Efter anmaning skall deklaration lämnas även av den som icke enligt första stycket är deklarationsskyldig.

Bestämmelserna i 47 § taxeringslagen den 23 november 1956 (nr 623) gäller i tillämpliga delar i fråga om deklaration för mervärdeskatt.

Bestämmelserna i 47 § taxeringslagen (1956: 623) gäller i tillämpliga delar i fråga om deklaration för mervärdeskatt.

(Se vidare anvisningarna.)

24 §¹²

Deklarationsskyldig skall i skälig omfattning genom räkenskaper, anteckningar eller på annat lämpligt sätt sörja för att underlag finns för fullgörande av deklarationsskyldigheten, för kontroll av deklaration och för fastställelse av skatt.

Underlaget skall bevaras under sju år efter utgången av det kalenderår som underlaget avser.

Underlaget skall bevaras under sju år efter utgången av det kalenderår under vilket beskattningsåret gått till ända.

Om skyldighet i vissa fall att föra räkenskaper gäller särskilda bestämmelser.

25 §¹³

Den som granskar deklaration eller annan handling som avser mervärdeskatt får taga del även av självdeklaration eller annan handling som upprättats till ledning för inkomsttaxeringen.

Bestämmelserna i 50 § taxeringslagen (1956: 623) äger motsvarande tillämpning i fråga om rätt att taga del av deklaration eller annan handling som avser mervärdeskatt. Deklarationen skall förvaras hos länsstyrelsen till utgången av sjunde året efter utgången av det kalenderår under vilket redovisningsperioden gått till ända, då deklarationerna, om icke regeringen föreskriver annat, skall förstöras. Vad nu sagts gäller även beträffande andra uppgifter som avlämnats till ledning för fastställelse av skatt samt av myndighet vid skattekontroll upprättade handlingar.

Bestämmelserna i 50 § taxeringslagen (1956: 623) äger motsvarande tillämpning i fråga om rätt att taga del av deklaration eller annan handling som avser mervärdeskatt. Deklarationen skall förvaras hos länsstyrelsen under sju år efter utgången av det kalenderår under vilket beskattningsåret gått till ända, då deklarationerna, om icke regeringen föreskriver annat, skall förstöras. Vad nu sagts gäller även beträffande andra uppgifter som avlämnats till ledning för fastställelse av skatt samt av myndighet vid skattekontroll upprättade handlingar.

¹² Senaste lydelse 1974: 885.

¹³ Senaste lydelse 1974: 885.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

27 §¹⁴

Efter anmaning skall näringsidkare lämna uppgift om skattepliktig vara, *byggnad* eller tjänst som han förvärvat av, sålt till eller tillhandahållit annan näringsidkare. Bestämmelserna i 39 § 4 mom. taxeringslagen om befrielse från uppgiftsskyldighet gäller i tillämpliga delar.

Bestämmelserna i 46 § taxeringslagen gäller i tillämpliga delar i fråga om kontroll av mervärdeskatt.

Efter anmaning skall näringsidkare lämna uppgift om skattepliktig vara eller tjänst som han förvärvat av, sålt till eller tillhandahållit annan näringsidkare. Bestämmelserna i 39 § 4 mom. taxeringslagen (1956: 623) om befrielse från uppgiftsskyldighet gäller i tillämpliga delar.

32 §

Har den skattskyldige lämnat deklaration anses skatten fastställd i enlighet med deklarationen *genom preliminärt beslut*.

Har den skattskyldige lämnat deklaration *enligt 22 §* anses skatten fastställd i enlighet med deklarationen. *Har deklaration icke lämnats anses skatten fastställd till noll kronor.*

Skatt anses fastställd enligt första stycket utan att beslut meddelas.

33 §

Nytt preliminärt beslut om fastställelse av skatt meddelas när framkomna omständigheter föranleder ändring av tidigare preliminärt beslut.

Föranleder framkomna omständigheter omprövning av fastställd skatt meddelar länsstyrelsen preliminärt beslut om fastställelse av skatten. Av beslutet skall framgå att den skattskyldige kan erhålla slutligt beslut enligt 36 §.

34 §¹⁵

I annat fall än som avses i 32 § skall preliminärt beslut tillställas den skattskyldige. Beslutet skall innehålla uppgift om den skatt som skall betalas, avräknas eller återbetalas och skälen för beslutet. Av beslutet skall vidare framgå att skattskyldig kan erhålla slutligt beslut om fastställelse av skatt.

Efter utgången av den tid inom vilken deklaration för den sista redovisningsperioden under beskattningsåret skall lämnas enligt 22 § får sådan ändring av fastställd skatt som berör mer än en redovisningsperiod under beskattningsåret hänföras till den sista redovisningsperioden under beskattningsåret.

Vad som sägs i första stycket gäller ej om slutligt beslut har meddelats för någon redovisningsperiod under beskattningsåret.

¹⁴ Senaste lydelse 1974: 773 (övergångsbest.).

¹⁵ Senaste lydelse 1971: 400.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*35 §¹⁶

Fråga om preliminärt beslut får icke väckas efter den 30 november tredje året efter utgången av det kalenderår under vilket redovisningsperioden gått till ända.

Preliminärt beslut får icke meddelas senare än tre år efter utgången av kalenderår som anges i första stycket.

Fråga om preliminärt beslut får icke väckas efter den 30 november tredje året efter utgången av det kalenderår under vilket beskattningsåret gått till ända.

Har slutligt beslut meddelats får fråga om preliminärt beslut icke prövas.

36 §¹⁷

Slutligt beslut om fastställelse av skatt skall meddelas, om den skattskyldige begär sådant beslut inom två månader från den dag då han fått del av preliminärt beslut. Föreligger särskilda skäl får slutligt beslut meddelas även om den skattskyldige ej begärt det.

Slutligt beslut om fastställelse av skatt skall meddelas, om den skattskyldige begär sådant beslut inom tre år från utgången av det kalenderår under vilket beskattningsåret gått till ända. Har preliminärt beslut meddelats skall dock slutligt beslut meddelas, om den skattskyldige begär sådant beslut inom två månader från den dag då han fått del av det preliminära beslutet. Föreligger särskilda skäl får slutligt beslut meddelas även om den skattskyldige ej begärt det.

Slutligt beslut skall innehålla uppgift om den skatt som skall betalas, avräknas eller återbetalas.

Har slutligt beslut meddelats får fråga om nytt sådant beslut icke prövas.

Har slutligt beslut enligt första stycket varken begärts eller meddelats och har tre år förflutit efter utgången av det kalenderår under vilket redovisningsperioden gått till ända, anses skatten fastställd genom slutligt beslut i enlighet med senaste meddelade preliminära beslut eller, om preliminärt beslut icke meddelats, i enlighet med deklaration. Motsvarande gäller när varken deklaration lämnats eller preliminärt beslut meddelats, varvid skatten anses fastställd till noll kronor. Slutligt be-

¹⁶ Senaste lydelse 1973: 928.

¹⁷ Senaste lydelse 1974: 885.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

slut enligt detta stycke anses dock icke föreligga tidigare än två månader efter det att den skattskyldige fått del av nytt preliminärt beslut.

38 §¹⁸

Har skattskyldig i deklaration eller på annat sätt lämnat oriktig uppgift till ledning för fastställelse av skatt eller underlåtit att lämna deklaration eller infordrad uppgift samt har detta föranlett att skatt *icke fastställts eller* fastställts till för lågt belopp eller medfört att skatt återbetalats med för högt belopp, sker efterbeskattning. Detsamma gäller när skattskyldig har lämnat oriktig uppgift i mål om skatt.

Har skattskyldig i deklaration eller på annat sätt lämnat oriktig uppgift till ledning för fastställelse av skatt eller underlåtit att lämna deklaration eller infordrad uppgift samt har detta föranlett att skatt fastställts till för lågt belopp eller medfört att skatt återbetalats med för högt belopp, sker efterbeskattning. Detsamma gäller när skattskyldig har lämnat oriktig uppgift i mål om skatt.

Efterbeskattning får icke ske om det belopp som den skattskyldige skulle ha att erlägga är att anse som ringa eller det med hänsyn till omständigheterna framstår som uppenbart oskäligt att efterbeskattning sker.

Kan uppgift som den skattskyldige lämnat icke läggas till grund för en tillförlitlig beräkning får efterbeskattning ske efter skälig grund.

Bestämmelserna i 34 § gäller i tillämpliga delar vid efterbeskattning.

39 §¹⁹

Beslut om efterbeskattning skall innehålla uppgift om den skatt som skall betalas.

Utan hinder av bestämmelserna i 55—57 §§ äger länsstyrelsen från skatt som skall betalas enligt första stycket för viss redovisningsperiod avräkna skatt som den skattskyldige kan återfå för annan redovisningsperiod under samma kalenderår. Som förutsättning här för gäller att det belopp som den skattskyldige kan återfå understiger det belopp som han skall betala och att allmänna ombudet tillstyrkt att avräkning får ske.

Utan hinder av bestämmelserna i 55—57 §§ äger länsstyrelsen från skatt som skall betalas enligt beslut om efterbeskattning för viss redovisningsperiod avräkna skatt som den skattskyldige kan återfå för annan redovisningsperiod under samma beskattningsår.

¹⁸ Senaste lydelse 1978: 197.

¹⁹ Senaste lydelse 1973: 928.

40 §²⁰

Efterbeskattning får ske först sedan slutligt beslut om fastställelse meddelats eller sådant beslut föreligger enligt 36 § tredje stycket och endast om fråga om efterbeskattning prövats senast under sjätte året efter utgången av det kalenderår under vilket redovisningsperioden gått till ända. Efterbeskattning på grund av oriktig uppgift i mål om skatt får dock ske inom ett år efter utgången av den månad då dom eller slutligt beslut i målet vunnit laga kraft.

Efterbeskattning får ske först sedan slutligt beslut om fastställelse av skatt meddelats eller när fråga om preliminärt beslut icke längre enligt 35 § får väckas. Efterbeskattning får icke ske med mindre fråga därom prövats senast under sjätte året efter utgången av det kalenderår under vilket beskattningsåret gått till ända. Efterbeskattning på grund av oriktig uppgift i mål om skatt får dock ske inom ett år efter utgången av den månad då dom eller slutligt beslut i målet vunnit laga kraft.

Har den skattskyldige avlidit, påföres efterbeskattning hans dödsbo. Sådan efterbeskattning får ske endast om fråga därom prövats senast under andra året efter utgången av det kalenderår under vilket boupp-teckning efter den skattskyldige lämnats in för registrering.

Har skattskyldig åtalats för skattebrott som avser mervärdeskatt för honom får, även efter utgången av den i första eller andra stycket angivna tiden, efterbeskattning ske för det år som brottet avser. Detsamma gäller, om efterbeskattning medför att den skattskyldige enligt 12 § skattebrottslagen (1971: 69) är fri från ansvar för sådant brott. Efterbeskattning som har sagts nu får dock ske endast om fråga därom prövats före utgången av kalenderåret efter det under vilket åtalet väcktes eller åtgärd som avses i 12 § skattebrottslagen vidtogs. Har den skattskyldige avlidit, skall fråga om efterbeskattning av dödsboet prövas inom sex månader från dödsfallet. Efterbeskattning som har åsatts efter åtal mot den skattskyldige skall undanröjas av länsstyrelsen, om åtalet ej bifalls till någon del. Detta gäller dock ej, om åtalet ogillas med stöd av 12 § skattebrottslagen.

Tredje stycket skall tillämpas också i fall då den som har företrätt juridisk person åtalats för skattebrott som avser mervärdeskatt för den juridiske personen eller är fri från ansvar för sådant brott på grund av 12 § skattebrottslagen.

46 §²¹

Har besvär anförts över slutligt beslut om fastställelse av skatt eller beslut om efterbeskattning eller beslut av länsrätt eller kammarrätt, kan den skattskyldige av länsstyrelsen få anstånd med betalning av skatt. Bestämmelserna i 49 § 1 mom. uppbördslagen (1953: 272)

Har besvär anförts över slutligt beslut om fastställelse av skatt eller beslut om efterbeskattning eller beslut av länsrätt eller kammarrätt, kan den skattskyldige av länsstyrelsen få anstånd med betalning av skatt. Bestämmelserna i 49 § 1, 2 och 3 mom. uppbördslagen

²⁰ Senaste lydelse 1978: 197.

²¹ Med nuvarande lydelse avses den i prop. 1978/79: 86 föreslagna lydelsen.

Nuvarande lydelse

om anstånd vid besvär över beslut rörande taxering äger motsvarande tillämpning.

Har avräkning enligt 39 § andra stycket icke skett enbart på den grunden att belopp som den skattskyldige kan återfå överstiger vad han har att betala, får länsstyrelsen, om besvär anförts enligt 55 §, medge anstånd med betalningen.

Föreslagen lydelse

(1953:272) om anstånd vid besvär över beslut rörande taxering äger motsvarande tillämpning.

49 §²²

Överstiger ingående avdragsgill skatt enligt deklaration den utgående skatten med minst 1 000 kronor, återbetalar länsstyrelsen det överskjutande beloppet.

Understiger skillnaden mellan ingående skatt och utgående skatt 1 000 kronor, återbetalar länsstyrelsen skillnadsbeloppet när det icke kan avdragas eller kvittas enligt 17 § fjärde stycket. Föreligger särskilda skäl, kan länsstyrelsen även i annat fall besluta om återbetalning av belopp under 1 000 kronor.

Skattskyldig som är undantagen från redovisningsskyldighet enligt 6 § första stycket har icke rätt till återbetalning av ingående skatt.

Överstiger skatt som skattskyldig betalat för viss redovisningsperiod skatten enligt beslut om fastställelse, återbetalar länsstyrelsen det överskjutande beloppet.

Den som i annat fall får nedsättning i eller befrielse från skatt som avkrävs honom, återfår av länsstyrelsen vad han betalat för mycket.

Vid återbetalning av överskjutande ingående skatt som den skattskyldige är berättigad att återfå enligt första eller andra stycket får endast restförd mervärdeskatt och därå belöpande restavgift avräknas.

Överstiger ingående avdragsgill skatt enligt deklaration den utgående skatten, återbetalar länsstyrelsen det överskjutande beloppet i den mån kvittning icke skett enligt 17 § sjunde stycket.

Överstiger skatt som skattskyldig betalat för viss redovisningsperiod skatt som fastställts eller anses fastställd, återbetalar länsstyrelsen det överskjutande beloppet.

Vid återbetalning av överskjutande ingående skatt som den skattskyldige är berättigad att återfå enligt första stycket får endast restförd mervärdeskatt och därå belöpande restavgift avräknas.

²² Senaste lydelse 1974: 771 (övergångsbest.).

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

Fordran på överskjutande ingående skatt får ej särskilt överlåtas eller utmätas.

I övrigt gäller uppbördslagens bestämmelser om restitution av skatt i tillämpliga delar beträffande återbetalning av mervärdeskatt.

I övrigt gäller uppbördslagens (1953: 272) bestämmelser om restitution av skatt i tillämpliga delar beträffande återbetalning av mervärdeskatt.

51 §²³

Talan mot meddelat slutligt beslut eller mot beslut att icke meddela slutligt beslut eller mot beslut om efterbeskattning, skattskyldighet, redovisningsskyldighet eller restavgift förs hos länsrätten genom besvär.

Mot beslut om skatterevision eller mot länsstyrelses beslut i fråga om registrering eller föreläggande av vite får talan ej föras.

Talan mot meddelat slutligt beslut eller mot beslut att icke meddela *preliminärt eller* slutligt beslut eller mot beslut om efterbeskattning, skattskyldighet, redovisningsskyldighet eller restavgift förs hos länsrätten genom besvär.

Mot *preliminärt beslut eller* mot beslut om skatterevision eller mot länsstyrelses beslut i fråga om registrering eller föreläggande av vite får talan ej föras.

Talan mot länsstyrelses beslut i övrigt enligt denna lag föres hos riksskatteverket genom besvär. Mot riksskatteverkets beslut får talan ej föras.

55 §²⁴

Skattskyldig får anföra besvär i särskild ordning om

1) skatt fastställts i strid med bestämmelserna om vem som är skattskyldig eller om vad som är skattepliktigt,

2) skatt fastställts mer än en gång för samma omsättning,

3) beskattningen blivit oriktig på grund av felräkning, misskrivning eller annat uppenbart förbiscende,

4) någon till följd av underlåtenhet att lämna deklaration eller infordrad uppgift, felaktighet i deklaration eller annan uppgift som han lämnat eller i uppgift eller handling som legat till grund för sådan deklaration eller uppgift fått skatten för viss redovisningsperiod fastställd till belopp som väsentligt avviker från vad som rätteligen bort fastställas för perioden,

5) någon i annat fall kan åberopa omständighet eller bevis som bort föranleda att skatten fastställts till belopp som väsentligt avviker från vad som fastställts.

Besvär enligt första stycket 4 och 5 får upptagas till prövning endast om besvären kan grundas på omständighet eller bevis, varom kännedom saknats när skatten fastställts, och det framstår som ursäktligt att den som söker rättelse icke i annan ordning åberopat omständigheterna eller beviset för att få rättelse.

²³ Med nuvarande lydelse avses den i prop. 1978/79: 86 föreslagna lydelsen.

²⁴ Senaste lydelse 1971: 400.

Nuvarande lydelse

Besvär som avses i första stycket får anföras senast under sjätte året efter utgången av det kalenderår under vilket redovisningsperioden gått till ända.

Allmänt ombud får enligt första och tredje styckena anföra besvär till den skattskyldiges förmån och i fall som avses i första stycket 3 även till den skattskyldiges nackdel.

Föreslagen lydelse

Besvär som avses i första stycket får anföras senast under sjätte året efter utgången av det kalenderår under vilket beskattningsåret gått till ända.

Bestämmelserna i 34 § gäller i tillämpliga delar vid prövning av besvär i särskild ordning.

73 §

Utgående mervärdeskatt räknas icke som intäkt och ingående sådan skatt icke som kostnad vid inkomsttaxeringen.

Har mervärdeskatt likväl medräknats vid inkomstredovisningen anses skatten i den mån den betalats till staten som sådan speciell skatt, för vilken avdrag får åtnjutas vid inkomsttaxeringen enligt kommunalskattelagen. Till följd härav utgör återbetalad, avkortad eller avskriven mervärdeskatt, för vilken avdrag medgivits vid inkomsttaxeringen, skattepliktig intäkt vid inkomsttaxeringen. För skattskyldig som icke är redovisningsskyldig utgör dock utgående mervärdeskatt intäkt och ingående sådan skatt kostnad vid inkomstredovisningen enligt kommunalskattelagen.

Har återföring av mervärdeskatt gjorts enligt 15 § femte eller sjätte stycket räknas det återförda beloppet, i den mån det har betalats till staten, som driftkostnad vid beräkning av inkomst av fastighet eller rörelse enligt kommunalskattelagen.

Anvisningar

till 2 §

1.²⁵ Verksamhet anses som yrkesmässig när inkomsten därav utgör skattepliktig intäkt av jordbruksfastighet, av annan fastighet eller av rörelse enligt kommunalskattelagen (1928: 370). Som yrkesmässig verksamhet räknas även realisation av levande och döda inventarier i jordbruksfastighet, även om intäkten därav icke är skattepliktig enligt kommunalskattelagen. Som yrkesmässig räknas även annan verksamhet i vilken varor eller tjänster omsättes under rörelseliknande former.

1. Verksamhet anses som yrkesmässig när inkomsten därav utgör skattepliktig intäkt av jordbruksfastighet, av annan fastighet eller av rörelse enligt kommunalskattelagen (1928: 370). Som yrkesmässig verksamhet räknas även realisation av levande och döda inventarier i jordbruksfastighet, även om intäkten därav icke är skattepliktig enligt kommunalskattelagen. Som yrkesmässig räknas även omsättning av vara från fastighet som avses i 24 § 2 eller 3 mom. kommunalskattelagen och uthyr-

²⁵ Senaste lydelse 1978: 920.

Nuvarande lydelse

Försäljning av inventarier, material, avfallsprodukter eller liknande varor i verksamhet som icke medför skattskyldighet anses som yrkesmässig endast om den sker under butiksmässiga former. Utan hinder härav anses alltid som yrkesmässig försäkringsföretags omsättning av vara som övertagits i samband med skadereglering, finansieringsföretags omsättning av vara som enligt köpeavtal återtagits av företaget samt omsättning av fartyg eller luftfartyg som utgör anläggningstillgång och varit undantaget från skatteplikt vid förvärvet eller införseln.

Utgivning av program eller katalog för verksamhet som ej medför skattskyldighet anses icke som yrkesmässig.

Utländsk företagare anses bedriva yrkesmässig verksamhet här i landet även när han omsätter varor som han lagt i lager eller förvärvat

Föreslagen lydelse

ning enligt 2 § fjärde stycket av sådan fastighet samt annan verksamhet i vilken varor eller tjänster omsätts under rörelseliknande former.

Den som yrkesmässigt omsätter tjänst som avses i 10 § första stycket 2 eller 4 anses bedriva yrkesmässig byggnadsverksamhet. Sådan verksamhet omfattar även tjänst som den skattskyldige utför eller låter utföra på fastighet som för honom utgör lagertillgång i förvärvskällan rörelse enligt kommunalskattelagen. Som lagertillgång i byggnadsverksamhet skall dock enligt denna lag ej räknas fastighet som avses i 24 § 2 mom. kommunalskattelagen och som av den skattskyldige stadigvarande brukas som bostad eller för fritidsändamål.

Försäljning av inventarier, material, avfallsprodukter eller liknande varor i verksamhet som icke medför skattskyldighet anses ej som yrkesmässig. Som yrkesmässig anses dock försäkringsföretags omsättning av vara som övertagits i samband med skadereglering och finansieringsföretags omsättning av vara som enligt köpeavtal återtagits av företaget. Som yrkesmässig anses alltid omsättning av vara som vid förvärvet eller införseln har varit undantaget från skatteplikt enligt 8 § 1. Tillhandahållande av kost åt personal anses som yrkesmässig verksamhet endast när det sker i serveringsrörelse. Skattskyldigs försäljning av personbil eller motorcykel anses som yrkesmässig endast om rätt till avdrag för ingående skatt som hänförs sig till den skattskyldiges förvärv av fordonet har förelegat.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

inom eller infört till landet för leverans efter montering, installation eller annan tjänst eller inom landet tillhandahåller byggnadsentreprenad eller annan tjänst.

Föreligger skattskyldighet för utländsk företagare, som icke är bosatt eller icke stadigvarande vistas här i landet eller, om fråga är om juridisk person, icke har fast driftställe här i landet, skall företagaren företräddas av en av länsstyrelsen godkänd representant. Sådan representant skall enligt fullmakt av den utländske företagaren som ombud för företagaren svara för redovisningen av skatt för den verksamhet som skattskyldigheten omfattar och i övrigt företräda den utländske företagaren i frågor som gäller skatt enligt denna lag. Länsstyrelsen kan kräva, att säkerhet skall ställas för skattens betalning. Underlag för kontroll av skatteredovisningen skall finnas tillgängligt hos representanten.

Verksamhet som staten eller kommun bedriver för att uteslutande tillgodose eget behov räknas som yrkesmässig endast när den drives i bolagsform eller liknande. Detta gäller även vid ekonomiskt samgående mellan staten och kommun eller mellan kommuner för verksamhet som avser visst gemensamt ändamål. Med kommun förstås även landstingskommun.

Bedriver staten, kommun eller kommuner var för sig eller gemensamt verksamhet som icke uteslutande tillgodoser egna behov, räknas verksamheten, när den ej drives i bolagsform eller liknande, som yrkesmässig till den del den avser annat än egna behov. Som yrkesmässig verksamhet anses alltid statens järnvägars befordran av varor, postverkets befordran av varor i diligensrörelsen samt postverkets befordran av postpaket och gruppkursband. Som yrkesmässig verksamhet anses vidare alltid kommuns omsättning av vara som avses i 8 § 4, transport i samband med renhållning eller omhändertagande och förstöring av vara.

Om särskilda skäl föreligger kan regeringen förordna att statlig verksamhet, som avser eget behov och som ej enligt *andra* eller *tredje* stycket är att anse som yrkesmässig, tills vidare skall anses utgöra yrkesmässig verksamhet.

Om särskilda skäl föreligger kan regeringen förordna att statlig verksamhet, som avser eget behov och som ej enligt *sjunde* eller *åttonde* stycket är att anse som yrkesmässig, tills vidare skall anses utgöra yrkesmässig verksamhet.

Verksamhet som medlem i sameby utför enligt rennäringslagen (1971:437) för samebyns räkning anses ej som yrkesmässig.

2.²⁶ Med omsättning av vara, byggnad eller tjänst förstås enligt denna lag att vara eller byggnad säljes och att tjänst utföres eller förmedlas (tillhandahålles) mot vederlag. Med försäljning likställs byte.

2. Med omsättning förstås enligt denna lag att vara levereras i samband med försäljning, att tjänst utföres eller förmedlas (tillhandahålls) mot vederlag, att betalning uppbärs i förskott eller a conto för beställd vara eller tjänst samt att vara eller tjänst uttas. Med försäljning eller tillhandahållande likställs byte. Med uttag förstås att

²⁶ Senaste lydelse 1978: 73.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

a) vara tas i anspråk av den skattskyldige eller överläts utan vederlag eller mot vederlag som understiger det allmänna saluvärdet, när rätt till avdrag för ingående skatt som hänför sig till den skattskyldiges förvärv av varan har förelegat,

b) vara överförs från verksamhetsgren som medför skattskyldighet till verksamhetsgren som ej medför skattskyldighet,

c) skepp, fartyg eller luftfartyg eller del, tillhör eller utrustning därtill, som vid förvärvet eller införseln har undantagits från skatteplikt enligt 8 § 1, tas i anspråk för ändamål som ej berättigar till sådant undantag,

d) tjänst, som även på annat sätt yrkesmässigt omsätts i verksamhet, utförs eller tillhandahålls av den skattskyldige för egen eller annans räkning utan vederlag eller mot vederlag som understiger det allmänna saluvärdet, om ej annat följer av andra stycket,

e) tjänst i yrkesmässig hyggnadsverksamhet av annan än den skattskyldige tillförs fastighet som innehas eller nyttjas av den skattskyldige för annat ändamål än stadigvarande bruk i hyggnadsverksamheten,

f) vara, som utgör omsättnings-tillgång i skattskyldigs verksamhet, utnyttjas av den skattskyldige eller annan för privat bruk, när värdet av det privata utnyttjandet är mer än ringa.

Med omsättning förstås vidare uttag av vara ur verksamhet för annat ändamål än för försäljning, när rätt till avdrag för ingående skatt föreligger enligt 17 §. Som omsättning anses i enlighet härmed uttag av vara för den skattskyldiges eller hans anställdas personliga bruk. Utför den som bedriver hyggnadsrörelse reparations-, underhålls- eller förbättringsarbete på

Omsättning enligt första stycket d) anses ej föreligga, om tjänst som uttas avser nyttjande av förhyrt fordon och rätt till avdrag för ingående skatt som belöper på hyran inte alls eller endast delvis föreligger enligt 18 § andra stycket. Utför skattskyldig själv tjänst för egen räkning anses omsättning enligt första stycket d) föreligga endast om han i samband med tjäns-

Nuvarande lydelse

egen fastighet, som icke användes i rörelsen och ej heller utgör lagertillgång i denna, anses uttag av byggnadsmaterial och annat material för arbetet som omsättning. Omsättning föreligger även när den som bedriver handel med begagnade personbilar eller begagnade motorcyklar i förening med verkstadsrörelse uttager vara ur verkstadsrörelsen för att tillföras begagnad personbil eller begagnad motorcykel som utgör omsättningsvara i handeln med begagnade sådana fordon.

Uttag av byggnad anses som omsättning när uttaget sker ur byggnadsrörelse. Andra stycket äger därvid motsvarande tillämpning. Byggnad anses som uttagen även om den behålles av den som driver byggnadsrörelsen utan att användas för stadigvarande bruk i denna.

Som omsättning anses icke uttag av maskin eller annan skattepliktig vara med undantag av skattepliktig personbil eller motorcykel från lager av omsättningsvaror för användning som anläggningstillgång eller material i den skattskyldiges skattepliktiga verksamhet.

Som omsättning anses icke heller skadevållandes avhjälpande av skada. Ersättning som erhålles för annat omhändertagande än sådant som avses i 11 § 3 anses icke som omsättning för mottagaren.

Med personbil förstås enligt denna lag även lastbil med skåpkarosseri och buss, om fordonets totalvikt är högst 3 000 kilogram.

Föreslagen lydelse

ten tar ut vara av mer än ringa värde.

Som omsättning anses ej uttag av vara, som utgör omsättnings-tillgång, för användning i verksamhet som medför skattskyldighet.

till 4 §

Med leverans av vara förstås att varan avlämnas till köparen eller avsänds till köparen mot postförskott eller efterkrav.

till 5 §

Med verksamhet förstås förvärvskälla enligt kommunalskattelagen.

Med verksamhet förstås förvärvskälla enligt kommunalskattelagen (1928: 370).

Med ingående skatt avses även

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

skatt som enligt 16 § fjärde eller femte stycket har upptagits i faktura eller intyg.

till 5 a §

Beskattningsår enligt denna lag utgörs av beskattningsåret enligt kommunalskattelagen (1928: 370). Om den verksamhet redovisningen avser inte medför skattskyldighet enligt den lagen, utgörs beskattningsåret av kalenderåret. Förs i verksamheten räkenskaper som avslutas med årsbokslut, får dock räkenskapsåret utgöra beskattningsår om det sammanfaller med räkenskapsår som är tillåtet enligt bokföringslagen (1976: 125).

till 8 §²⁷

Som yrkesmässig sjöfart anses även transport med skepp av eget gods. Undantaget för skepp gäller icke sådan farkost, för vilken förflyttningen är av underordnad betydelse i förhållande till huvuduppgiften. Flodspruta, pontonkran, flytdocka och annan till tulltaxenummer 89.03 hänförlig farkost än bärgningsfartyg utgör skattepliktig vara.

Undantaget för fartyg för yrkesmässigt fiske gäller alla fartyg, som säljes eller införes för att användas vid sådant fiske, oavsett om fartyget är särskilt anordnat för detta ändamål.

Undantaget för fartyg för livräddning, gäller endast sådant fartyg som ställes till förfogande för Svenska sällskapet för räddning af skeppsbrutne.

Undantaget för gas och annat bränsle gäller icke vara, som med hänsyn till försäljningsform, kvantitet eller förpackning har karaktär av butiksvara.

Undantaget för allmän nyhetstidning gäller sådan publikation av dagspresskaraktär som normalt utkommer med minst ett nummer varje vecka.

Undantaget för periodisk publikation under 6 gäller svenskt och utländskt alster av angivet slag, som enligt utgivningsplan utkommer med normalt minst fyra nummer om året. Till sammanslutning med huvudsakligt syfte att verka för idrottsligt ändamål hänföres endast sammanslutning som är ansluten till Sveriges riksidrottsförbund eller Svenska korporationsidrottsförbundet eller är represen-

Undantaget för periodisk publikation under 6 gäller svenskt och utländskt alster av angivet slag, som enligt utgivningsplan utkommer med normalt minst fyra nummer om året. Till sammanslutning med huvudsakligt syfte att verka för idrottsligt ändamål hänföres endast sammanslutning som är ansluten till Sveriges riksidrottsförbund eller Svenska korporationsidrottsförbundet eller är represen-

²⁷ Senaste lydelse 1974: 888 jfr 1975: 923.

Nuvarande lydelse

terad inom Sveriges olympiska kommitté. Som försvarsfrämjande sammanslutning räknas endast sammanslutning som anges i 1 § punkt 1 kungörelsen den 11 december 1953 (nr 737) angående frivillig försvarsverksamhet eller som har till uppgift att stödja hemvärnets verksamhet.

Fordon under 11 anses som begagnat endast om det tidigare för annat ändamål än yrkesmässig återförsäljning sålts eller uttagits inom landet eller införts till landet. Har ny personbil eller ny motorcykel anskaffats för yrkesmässig uthyrning anses fordonet icke som begagnat när det säljes eller uttages av uthyraren.

Föreslagen lydelse

terad inom Sveriges olympiska kommitté. Som försvarsfrämjande sammanslutning räknas endast sammanslutning som anges i 1 § kungörelsen (1970: 301) om frivillig försvarsverksamhet eller som har till uppgift att stödja hemvärnets verksamhet.

till 10 §²⁸

Tjänst under 1 är icke skattepliktig om den avser annan sådan vara som är undantagen från skatteplikt enligt 8 § än begagnad personbil eller begagnad motorcykel. Skatteplikt föreligger ej heller för lagring av vara åt annan än skattskyldig eller för tvätt av utrustning till icke skattepliktigt fartyg eller luftfartyg. Tjänst som avser sådan krigsmateriel, som anges i 8 § under 2 och som äges av staten, är skattefri.

Skatteplikt föreligger icke för lagring av vara åt annan än skattskyldig eller för tvätt av utrustning till icke skattepliktigt fartyg eller luftfartyg. Tjänst under 1 som avser sådan krigsmateriel, som anges i 8 § under 2 och som äges av staten, är skattefri.

Med tillverkning på beställning avses förfärdigande av vara av material som huvudsakligen tillhandahålles av beställaren.

Som skattepliktig uthyrning anses icke tillhandahållande av mätare, apparat eller dylikt vid abonnemang på gas, vatten, värme, elektrisk kraft, teletjänst eller liknande.

Med servering förstås tillhandahållandet av mat, dryck eller annan serveringsvara för förtäring på stället inom därför iordningställd lokal eller plats.

Förmedling under 1 är skattepliktig endast när den sker av den som är handelsagent enligt lagen (1914: 45) om kommission, handelsagentur och handelsresande.

Som skattepliktig anses icke rengöring av möbler och annan lös egendom i samband med rengöring av bostäder och andra lokaler.

Med omhändertagande och förstöring avses även omhändertagande av sopor och avfall.

²⁸ Senaste lydelse 1973: 928.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

Till skattepliktig tjänst under 5 hänföres även tjänst som avser inredning av byggnad eller anläggning.

Tjänst som innebär bärning räknas som transporttjänst.

Med annonsering avses ackvisition och utformning av annons samt införande av annons, dvs. upplåtelse av annonsutrymme i tidning eller annan publikation eller i s. k. Ijustidning.

till 11 §²⁹

Med resgodsbefordran avses även transport av personbil eller motorcykel med fartyg i inrikes trafik, när transporten utföres i samband med befordran av fordonets förare med samma transportmedel.

Undantaget under 3 för transporter till eller från utlandet gäller direkta sådana transporter. Sker särskild transport av export- eller importgods helt inom landet, föreligger skattepliktig transporttjänst.

Med transport i samband med renhållning förstås även bortforsling av sopor, avfall eller liknande från fastighet enligt avtal som icke endast gäller tillfälligt transportuppdrag.

Undantaget under 3 för tjänst för utländsk uppdragsgivares räkning gäller endast när tjänsten har avseende på verksamhet som uppdragsgivaren bedriver och som skulle ha medfört skattskyldighet till mervärdeskatt, om den bedrivits här i landet.

Undantaget under 9 gäller ej när fråga är om djursjukvård.

till 14 §³⁰

I beskattningsvärdet ingår i förekommande fall även annan statlig skatt eller avgift än mervärdeskatt.

Med vederlag avses vid omsättning mot kontant betalning den erhållna likviden minskad med rabatt som direkt avgår från likviden och vid annan omsättning det pris som överenskommits vid avtalets ingående enligt då utfärdad faktura eller annan handling. I vederlaget skall inräknas avbetalningstillägg, finansieringstillägg, ränta och annat pristillägg som skall erläggas av köparen enligt avtalet. *Utsättes i samband med avtalet växel eller annat skuldebrev för betalningen, utgöres det avtalade priset av belopp enligt sådan handling med tillägg av kontant likvid som därutöver erlagts. Detta gäller även om lägre pris anges i faktura eller liknande handling.*

I vederlaget eller saluvärdet inräknas mervärdeskatt och annan statlig skatt eller avgift.

Med vederlag avses vid omsättning mot kontant betalning den erhållna likviden minskad med rabatt som direkt avgår från likviden och vid annan omsättning det pris som överenskommits vid avtalets ingående enligt utfärdad faktura eller annan handling. I vederlaget skall inräknas avbetalningstillägg och varje annat pristillägg som skall erläggas av köparen enligt avtalet *utom ränta.*

²⁹ Senaste lydelse 1973: 928.

³⁰ Senaste lydelse 1974: 885.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

Vid beräkning av beskattningsvärde eller skattepliktig omsättning får avdrag icke göras för s. k. villkorlig rabatt som utgår vid betalning inom viss tid. Ej heller får avdrag göras för diskonto vid diskontering av kundväxel.

Vid omsättning som innebär att ny eller renoverad bilmotor lämnas till bestämt pris mot att en renoveringsbar bilmotor av samma slag tages i byte utan särskild värdering, skall i beskattningsvärdet icke inräknas något värde för den inbytta motorn. Vad nu sagts gäller även vid annan jämförlig omsättning.

Varas saluvärde bestämmes enligt ortens pris enligt samma grunder som föreskrives i kommunalskattelagen.

Vid sådan försäljning av vara i förening med varans inmontering i fastighet som ej utgör byggnads- eller anläggningsentreprenad och ej ingår såsom ett led i sådan entreprenad, exempelvis försäljning i förening med inmontering av enbart spis eller kylskåp, utgöres beskattningsvärdet av hela vederlaget. Uttages särskild ersättning för inmonteringen, bestämmes beskattningsvärdet för denna del av vederlaget enligt vad som gäller för tjänst som avser fastighet.

Vid skattepliktig omsättning av inventarium eller annan tillgång som tillhör verksamhet utgöres beskattningsvärdet alltid av vederlaget eller saluvärdet eller, i fråga om monteringsfärdigt hus, 60 procent av vederlaget eller saluvärdet.

Utgår gemensamt vederlag för såväl skattepliktig som icke skattepliktig omsättning bestämmes beskattningsvärdet genom uppdelning av vederlaget efter skälig grund.

Vid omsättning av byggnad anses särskild ersättning för tjänst som avses i 10 § 5 som vederlag för sådan tjänst.

Vid försäljning av byggnad och mark bestämmes det på byggnaden belöpande vederlaget till skillnaden mellan hela vederlaget minskat med särskild ersättning för tjänst som avses i 10 § 5 och saluvärdet av marken vid försäljningstillfället. Ingår i saluvärdet av marken värde som enligt anvisningarna till 9 § skall anses som omsättning av skattepliktig tjänst, bestämmes beskattningsvärdet här för enligt 14 § andra stycket. Motsvarande gäller vid annan omsätt-

Utgår gemensamt vederlag vid omsättning av varor eller tjänster, för vilka olika regler för beskattningsvärdets bestämmande gäller eller av vilka en del icke är skattepliktiga, bestäms beskattningsvärdet genom uppdelning av vederlaget efter skälig grund. Motsvarande gäller saluvärde vid uttag.

Vid uttag av tjänst som avser fastighet anses saluvärdet motsvara summan av nedlagda kostnader jämte ränta på eget kapital och värdet av den skattskyldiges eget arbete.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

ning av byggnad eller mark som utgör lagertillgång i byggnadsrörelse. Uttages del av byggnad bestämmes beskattningsvärdet till skälig del av beräknat saluvärde för hela byggnaden. Vad nu sagts gäller även ifråga om sådant värde som avses i anvisningarna till 9 §, när mark uttages för att delvis användas för annat ändamål än för stadigvarande bruk i byggnadsrörelsen.

Med monteringsfärdigt hus förstås hus avsett för stadigvarande bruk, som för uppförande på fast grund levereras antingen i form av färdigställda byggnadselement, innefattande fullständig sats av bjälklags-, vägg- och takkonstruktioner, även med tillhörande beklädnads- och isoleringsmaterial, samt byggnadssnickerier, eller på motsvarande sätt färdigmonterat.

till 15 §³¹

Kreditnota som avses i fjärde och femte styckena och som medför rätt till minskning av utgående skatt för säljaren, medför motsvarande minskning av ingående skatt för köparen.

Kreditnota som avses i tredje och fjärde styckena och som medför rätt till minskning av utgående skatt för säljaren, medför motsvarande minskning av ingående skatt för köparen eller, om denne har överlätit verksamheten, för den som tar emot förmånen.

till 17 §³²

Avdrag för ingående skatt skall styrkas av skattedebitering på inköpsfaktura, avräkningsnota eller motsvarande handling om icke säljaren enligt 16 § tredje stycket är undantagen från skyldighet att på sådan handling ange skattens belopp.

Bestämmelserna i 17 § andra stycket gäller oberoende av till vilken förvärvskälla enligt kommunalskattelagen (1928: 370) den fastighetsförvaltande verksamheten är att hänföra.

Avdragsrätten för ingående skatt på driftkostnader för personbil eller motorcykel som utgör inventarium i skattskyldigs verksamhet omfattar alla sådana kostnader oavsett om fordonet helt eller endast delvis användes i verksamheten. Avser ingående skatt i annat

Avdragsrätten för ingående skatt på driftkostnader för personbil eller motorcykel som utgör inventarium i skattskyldigs verksamhet eller som förhyrs för bruk i sådan verksamhet omfattar alla sådana kostnader oavsett om fordonet helt eller endast delvis används i verk-

³¹ Senaste lydelse 1970: 166.³² Senaste lydelse 1973: 928.

Nuvarande lydelse

tall endast delvis sadant förvärv som omlattas av avdragsrätten eller endast delvis verksamhet som omfattas av skyldighet att erlägga mervärdesskatt, skall beloppet av den avdragsgilla ingående skatten bestämmas genom uppdelning efter skälig grund när annat ej följer av 18 § tredje stycket.

Föreslagen lydelse

samheten. Avser ingående skatt i annat fall endast delvis sadant förvärv som omfattas av avdragsrätten eller endast delvis verksamhet som medför skattskyldighet eller verksamhet som endast delvis medför skattskyldighet, skall beloppet av den avdragsgilla ingående skatten bestämmas genom uppdelning efter skälig grund när annat ej följer av 18 § tredje stycket.

Kan det styrkas att vid leverans av vara till skattskyldig här i landet skatt erlagts för utländsk ej skattskyldig leverantörs räkning vid varans införsel, föreligger avdragsrätt för köparen med belopp motsvarande den av tullmyndigheten uttagna skatten, om avdragsrätt förelegat om köparen själv erlagt skatten.

Avdragsrätten för ingående skatt på jordbruksarrende omfattar hela skatten, även om i arrendet ingår värdet av bostad.

Finansieringsföretag äger rätt till avdrag för ingående skatt som hänförs till värdet av vara som enligt köpeavtal återtagits av företaget.

Skattskyldigs avdragsrätt omfattar även ingående skatt som hänförs till avhjälpande av skada som han vållat i sin verksamhet.

Förvärv eller införsel för verksamhet föreligger även när skattskyldigs kostnad härför bestrides av skadevällande eller försäkringsgivare.

Har fastighetsägare inom tre år från utgången av det kalenderår under vilket utförts ny-, till- eller ombyggnad av fastighet medgivits skattskyldighet för uthyrning eller upplåtelse av fastigheten eller del därav enligt 2 § fjärde stycket får han vid redovisningen av skatt avdraga ingående skatt som hänförs till byggnadsarbetena till den del de avser lokaler, som uppläts för verksamhet som medför skattskyldighet enligt denna lag.

till 19 §³⁴

Skattskyldig anses driva verksamhet i det län, där verksamhetens styrelse har sitt säte eller, om säte för verksamheten ej bestämts eller styrelse ej finnes, där verksamheten drives från fast driftställe eller, om sådant driftställe ej finnes, där den skattskyldige är bosatt.

Utländsk företagare, som enligt punkt 1 femte stycket av anvisningarna till 2 § skall företräddas av representant, anses driva verksamhet i det län, där representan-

Utländsk företagare, som enligt punkt 1 sjätte stycket av anvisningarna till 2 § skall företräddas av representant, anses driva verksamhet i det län, där representan-

³⁴ Senaste lydelse 1973: 928.

Nuvarande lydelse

tens verksamhet anses bedriven enligt första stycket.

Föreslagen lydelse

tens verksamhet anses bedriven enligt första stycket.

till 22 §

Om skattskyldig regelmässigt upprättar kortperiodiska bokslut kan länsstyrelsen medge att redovisningsperiod om en eller två månader får förkortas eller förlängas med ett mindre antal dagar. Deklaration skall dock även i sådant fall lämnas inom den för perioden föreskrivna ordinarie tiden.

Deklaration som avser redovisningsperioden juli—december eller helt kalenderår får lämnas senast den 5 april året därpå.

Deklaration för redovisningsperiod som går till ända den 30 juni får lämnas senast den 20 augusti.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1979 såvitt avser 2, 8, 10, 14, 16, 18 och 73 §§, punkt 1 av anvisningarna till 2 § samt anvisningarna till 5, 8, 10, 11, 14, 17, 19 och 22 §§ och i övrigt den 1 januari 1981. I samband med ikraftträdandet skall följande iakttas.

1. Om ej annat följer av 2—16 gäller de äldre bestämmelserna fortfarande i fråga om förhållande som hänför sig till tiden före ikraftträdandet och i fråga om tillhandahållande före ikraftträdandet.

2. Har skriftligt avtal om leverans av vara eller byggnad eller tillhandahållande av tjänst träffats före den 1 januari 1981 gäller de äldre bestämmelserna i fråga om tidpunkten för inträde av skattskyldighet, redovisningsskyldighet och rätt till avdrag för ingående skatt.

3. De äldre bestämmelserna i 18 § andra stycket 2 tillämpas till utgången av år 1980.

4. De nya bestämmelserna i 2 § första stycket, i 14 § om uttag av tjänst, i 16 § fjärde stycket, i punkt 1 andra stycket av anvisningarna till 2 §, i punkt 1 tredje stycket av anvisningarna till 2 § om kost at personal, i anvisningarna till 5 § om skatt som har upptagits i faktura enligt 16 § fjärde stycket samt i första stycket av anvisningarna till 22 § tillämpas först efter utgången av år 1980.

5. De äldre bestämmelserna i punkt 2 av anvisningarna till 2 § om uttag av vara ur verkstadsrörelse och i 17 § tredje stycket tillämpas ej efter utgången av juni månad 1979.

6. De nya bestämmelserna i anvisningarna till 14 § om att ränta ej skall inräknas i beskattningsvärdet tillämpas i fråga om ränta som erläggs efter utgången av juni månad 1979 och avser leverans efter denna tidpunkt.

7. De nya bestämmelserna i åttonde stycket av anvisningarna till 17 § gäller endast om slutbesiktning eller motsvarande åtgärd har vidtagits efter utgången av februari månad 1979.

8. De äldre bestämmelserna gäller fortfarande vid omsättning av byggnad, som vid utgången av år 1980 utgör lagertillgång i byggnadsrörelse, samt värde enligt anvisningarna till 9 § som har tillförts mark som vid denna tidpunkt utgör lagertillgång i sådan rörelse. Motsvarande gäller för vad som därefter tillförs sådan byggnad eller mark som ett led i färdigställande av vid utgången av år 1980 pågående arbeten.

9. De nya bestämmelserna i 15 § femte—sjunde styckena, i 17 § fjärde och femte styckena och i 46 § första stycket tillämpas från ingången av juli månad 1979.

10. Skattskyldig som efter utgången av år 1980 skall lämna redovisning enligt 22 § för helt beskattningsår får, om beskattningsåret ej sammanfaller med kalenderår, lämna en deklaration för tiden från ingången av år 1981 till ingången av närmast följande beskattningsår.

11. De nya bestämmelserna i 24, 25, 34, 38 och 55 §§ tillämpas i fråga om beskattningsår som börjar efter utgången av år 1980. De äldre bestämmelserna i 24 och 25 §§ tillämpas i fråga om underlag eller deklaration som avser tid dessförinnan. De äldre bestämmelserna i 38 § första stycket tillämpas i fråga om efterbeskattning för redovisningsperiod före ingången av år 1981.

12. De nya bestämmelserna i 33, 35, 36, 40 och 51 §§ tillämpas på beslut som meddelas efter ikraftträdandet.

13. De nya bestämmelserna i anvisningarna till 5 a § tillämpas även före ikraftträdandet vid beräkning av tid enligt 35, 36, 39, 40 eller 55 §.

14. Skattskyldig som bedriver yrkesmässig återförsäljning av personbilar eller motorcyklar får, beträffande sådant fordon som vid ingången av juli månad 1979 finns i lager och som har varit undantaget från skatteplikt enligt 8 § 11 vid förvärvet, tillgodoföra sig avdrag för ingående skatt med belopp som skulle ha utgjort ingående skatt om förvärvet skett den 1 juli 1979 eller senare. Motsvarande gäller personbil eller motorcykel, som vid ikraftträdandet utgör anläggningstillgång i verksamheten och som enligt den äldre bestämmelsen i 8 § 11 skulle ha varit undantagen från skatteplikt vid omsättning före ikraftträdandet. Avdraget skall i detta fall beräknas med ledning av fordonets värde vid utgången av närmast föregående beskattningsår eller, om fordonet då inte ägdes av den skattskyldige, anskaffningskostnaden. Har skatt redovisats för uttag för fordon som avses i denna punkt eller har avdragsrätt ej förelagat för ingående skatt, som hänför sig till förvärv för sådana fordon omfattar avdragsrätten enligt denna punkt även redovisad utgående skatt eller ej avdragsgill ingående skatt som nu har sagts. Avdrag får göras vid redovisningen av skatt för den första redovisningsperiod som går till ända efter ikraftträdandet.

Belopp för vilket avdrag har medgetts skall återföras till beskattning vid taxering till statlig och kommunal inkomstskatt för det beskattningsår, under vilket avdraget har medgetts.

Har avdrag enligt denna punkt medgetts för visst fordon skall mervärd-skatt alltid redovisas vid omsättning av fordonet.

15. Skattskyldig får vid redovisning av skatt för den första redovisningsperioden efter utgången av år 1980 redovisa utgående skatt som belöper på gjorda tillhandahållanden före den 1 januari 1981 och samtidigt göra avdrag för ingående skatt som hänför sig till förvärv eller införsel före sistnämnda tidpunkt, under förutsättning att redovisnings-skyldighet eller avdragsrätt ej har inträtt dessförinnan.

16. Länsstyrelsen får i fråga om redovisningsperioder som infaller un-

der år 1981 eller 1982 för viss skattskyldig medge anstånd med redovisning av skatt längst till utgången av andra månaden efter redovisningsperiodens slut. Sådant anstånd får medges skattskyldig för vilken de nya bestämmelserna i 5 a § första stycket innebär väsentlig likviditetspåfrestand. I fråga om länsstyrelsens beslut i sådan fråga gäller bestämmelserna i 51 § tredje stycket.

2 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1978: 69) om försäljningsskatt på motorfordon

Härigenom föreskrivs att 8 § lagen (1978: 69) om försäljningsskatt på motorfordon skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §

Skatten utgår för personbil, buss och lastbil med 2 kronor och 30 öre per kilogram tjänstevikt. Överstiger tjänstevikten 1 600 kilogram, utgår ytterligare skatt med 290 kronor för varje fullt femtiotal kilogram varmed tjänstevikten överstiger 1 600 kilogram. Skatten beräknas till helt tiotal kronor så att överskjutande krontal bortfaller.

Skatten utgår för motorcykel med 420 kronor om tjänstevikten ej överstiger 75 kilogram, med 550 kronor om tjänstevikten är högre men ej överstiger 160 kilogram, med 840 kronor om tjänstevikten är högre än 160 kilogram men ej överstiger 210 kilogram, samt i annat fall med 1 400 kronor.

Skatten utgår för personbil, buss och lastbil med 1 krona och 90 öre per kilogram tjänstevikt. Överstiger tjänstevikten 1 600 kilogram, utgår ytterligare skatt med 250 kronor för varje fullt femtiotal kilogram varmed tjänstevikten överstiger 1 600 kilogram. Skatten beräknas till helt tiotal kronor så att överskjutande krontal bortfaller.

Skatten utgår för motorcykel med 350 kronor om tjänstevikten ej överstiger 75 kilogram, med 460 kronor om tjänstevikten är högre men ej överstiger 160 kilogram, med 700 kronor om tjänstevikten är högre än 160 kilogram men ej överstiger 210 kilogram, samt i annat fall med 1 200 kronor.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1979.

Motionerna

I detta sammanhang behandlas

dels de med anledning av propositionen 1978/79: 141 väckta motionerna

1978/79: 2586 av Axel Kristiansson (c) och Rolf Rämgård (c) vari hemställs

1. att riksdagen beslutar att sjunde stycket av anvisningarna till 10 § mervärdeskattelagen skall ha följande lydelse:

”Med omhändertagande och förstöring avses även omhändertagande av sopor och avfall samt rening av avloppsvatten.”.

2. att den ändrade lydelsen skall gälla fr. o. m. den 1 april 1974,

3. att skattskyldig i förekommande fall skall i extraordinär ordning åga anföra besvär över slutligt beslut som innebär, att rening av avloppsvatten icke ansetts utgöra skattepliktig verksamhet;

1978/79: 2587 av Johan Olsson m. fl (c, s, m) vari hemställs att riksdagen beslutar

1. att företag som enligt Bokföringsnämndens anvisningar har rätt till redovisning enligt den s. k. renodlade pärmmetoden får redovisa mervärdeskatt enligt kontantmetoden i fråga om samtliga perioder under året,

2. att möjlighet till redovisning för helt år står öppen för skattskyldiga med en årsomsättning motsvarande 10 basbelopp vid räkenskapsårets ingång och att de med årsomsättning motsvarande mellan 10 och 20 basbelopp får redovisa två gånger per år,

3. att uttala att skattemyndigheterna vid tillämpningen av de nya lagbestämmelserna tar stor hänsyn till övergångssvårigheterna särskilt för mindre företag;

1978/79: 2594 av Karl Erik Olsson (c) och Anton Fågelsbo (c) vari hemställs att riksdagen avslår den i propositionen 1978/79: 141 föreslagna ändringen i lagen (1978: 69) om försäljningsskatt på motorfordon;

1978/79: 2618 av Blenda Littmarck (m) vari hemställs att företag ges rätt att även fortsättningsvis tillämpa den s. k. kontantmetoden om de kan påvisa, att en övergång till faktureringsmetoden skulle vara förenad med icke obetydliga kostnader;

1978/79: 2619 av Lars Werner m. fl (vpk) vari hemställs att riksdagen beslutar

1. att avslå de föreslagna ändringarna rörande beskattningen av begagnade bilar och motorcyklar,

2. att avslå den föreslagna rätten till avdrag för beräknad moms och rätten till lagerskatteavdrag såvitt avser begagnade bilar och motorcyklar,

3. att avslå de i propositionen föreslagna ändringarna rörande redovisningsperioderna och uppskov med betalning av mervärdeskatt;

dels de under allmänna motionstiden väckta motionerna

1978/79: 240 av Gösta Andersson (c) och Arne Fransson (c) vari hemställs att riksdagen beslutar att – med hänsyn till att huvuddelen av energikonsumtionen redan är befriad från mervärdeskatt – hos regeringen hemställa om förslag om att mervärdeskatten slopas för ved, flis och andra förnyelsebara energislag;

1978/79: 682 av Ingegerd Troedsson m. fl. (m) vari hemställs att riksdagen beslutar om skyndsammaste möjliga införande i lagen (1968: 430) om mervärdeskatt, m. m. av de i motionen påkallade ändringarna i reglerna om beskattningsvärdets bestämmande och rätten till avdrag för ingående skatt;

1978/79: 1131 av Arne Andersson i Ljung (m) vari hemställs att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts rörande omläggning av mervärdeskatteperioden i syfte att underlätta redovisning för mervärdeskatteskyldiga;

1978/79: 1135 av förste vice talmannen Torsten Bengtson m. fl. (c) vari hemställs att riksdagen beslutar att undervisningsfilm framställd på svenska filmlaboratorier befrias från mervärdeskatt;

1978/79: 1163 av Sven-Olov Träff (m) och Johan Olsson (c) vari hemställs att riksdagen beslutar om ändring i mervärdeskattelagen så att målningensarbete på fastighet hänförs till 20-procentsregeln;

1978/79: 1722 av Wiggo Komstedt (m) vari hemställs att riksdagen beslutar om skyndsammaste möjliga ändring i lagen om mervärdeskatt;

1978/79: 1738 av Rune Rydén m. fl. (m, fp) vari hemställs att riksdagen hos regeringen begär en allsidig översyn av mervärdeskattelagens regler i vad gäller beskattningen av periodiska publikationer.

Inhämtat yttrande

Skatteutskottet har berett konstitutionsutskottet tillfälle att yttra sig över motionen 1978/79: 1738. Yttrandet fogas som bilaga till detta betänkande.

Utskottet

Skatteredovisningen

När riksdagen under hösten 1978 på skatteutskottets hemställan beslutade avslå den då framlagda propositionen om redovisning av mervärdeskatt var skälet främst att de ekonomiska problemen i samband med den föreslagna övergången från kontantmetoden till faktureringsmetoden inte hade fått någon godtagbar lösning. Utskottet tog i detta sammanhang inte någon bestämd ställning till redovisningsmetoderna, eftersom utskottet inte ansåg det meningsfullt att diskutera en reform innan det var klarlagt om den kunde genomföras.

Vad som nu föreslås i propositionen är i likhet med tidigare en principiell övergång från kontantmetoden till faktureringsmetoden men i förening med ett dispenssystem, som godtagits av de grupper som reste de tyngsta invändningarna mot det tidigare förslaget. Utskottet finner att det nya förslaget väl kan läggas till grund för det förordade metodbytet. När det sedan gäller frågan om lämpligaste redovisningsmetod är meningarna nu som tidigare delade och i motionen 1978/79: 2587 av Johan Olsson m. fl. (c, s, m) yrkas att kontantmetoden skall få bibehållas av de skattskyldiga som enligt bokföringsnämndens anvisningar har rätt att använda den s. k. renodlade pärmmetoden. Enligt förslaget i propositionen får denna grupp tillämpa kontantmetoden under löpande år men skall i sin slutredovisning för året tillämpa faktureringsmetoden. De invändningar som i motionen och i skrivelser från vissa branschorganisationer riktats mot propositionen i denna del måste vägas mot syftet och vinsterna med omläggningen och mot de klara ekonomiska fördelar som faktureringsmetoden innebär framför allt för den stora del av detaljhandeln som köper sina varor på kredit men säljer dem mot kontant betalning. Faktureringsmetoden kan i vissa fall förorsaka något merarbete jämfört med kontantmetoden men den har påtagliga fördelar vid ändringar av skattesatserna i samband med överlätelser och konkurser samt från bokförings- och kontrollsynpunkt.

En avgjord nackdel med de dubbla redovisningsmetoderna är skillnaderna i fråga om skattskyldighetens inträde, som kan och har utnyttjats för att vinna betydande skattekrediter. Sådana olägenheter skulle kunna kvarstå i de fall kontantmetoden enligt dispens får tillämpas även i fortsättningen. I propositionen föreslås emellertid en ny regel om att samma redovisningsmetod skall tillämpas då säljare och köpare ingår i samma koncern eller om intressegemenskap föreligger dem emellan. Det är utskottets förhoppning att denna bestämmelse skall eliminera möjligheterna att utnyttja de dubbla metoderna på ett inte avsett sätt. Det kan från principiella synpunkter också anses vara riktigare att skattskyldigheten knyts till det tillfälle då varan levereras och inte till den tidpunkt då betalningen inflyter. Det föreligger vid kontantmetoden uppenbara risker för att skatten utnyttjas som ett konkurrensmedel. Med de i propositionen föreslagna dispens-

möjligheterna kan sådan skattekonkurrens i viss mån komma att permanentas. Det är därför av vikt att ansträngningar görs för att senare avveckla dispensförfarandet och skapa ett enhetligt redovisningssystem utan några undantag. Enligt utskottets mening bör mervärdeskatteutredningen pröva denna fråga under sitt fortsatta arbete. Med det anförda avstyrker utskottet bifall till yrkandet 1 i motionen 2587 om bibehållande av kontantmetoden för den som har rätt att bokföra enligt den renodlade pärmmetoden.

Med i huvudsak samma motivering anser utskottet sig kunna avstyrka motionen 1978/79: 2618 av Blenda Littmarck (m) om bibehållande av kontantmetoden i de fall övergången skulle skapa likviditetsproblem. Som tidigare framhållits torde sådana problem i huvudsak vara avhjälpna eller undanröjda genom dispensreglerna.

I den nyss nämnda motionen 2587 föreslås också att särskild hänsyn skall tas till de svårigheter som kan uppkomma för den som tvingas byta redovisningssystem och särskilt då för de mindre företagen. Utskottet kan helt instämma i detta yrkande. Det får enligt utskottets mening förutsättas att beskattningsmyndigheterna på allt sätt bistår de skattskyldiga som byter redovisningssystem med råd och anvisningar och även visar överseende med felaktigheter som inte kan antas ha skatteundandragande syfte.

Genom att de nya redovisningsreglerna inte avses träda i kraft förrän den 1 januari 1981 har såväl de skattskyldiga som beskattningsmyndigheterna god tid på sig att förbereda övergången, som för de grupper som avses i motionen inte torde medföra några problem under 1981 utan möjligen tidigast under första kvartalet 1982. Därmed anser utskottet sig ha besvarat yrkandet 3 i motionen 2587.

I samma motion tas också upp en annan fråga som direkt berör redovisningsförfarandet, nämligen beloppsgränserna för hel- och halvårsredovisning av mervärdeskatt. I den i höstas framlagda propositionen förordades att alla som hade en skattepliktig omsättning av högst 200 000 kr. skulle få redovisa per kalenderår. Utskottet framhöll i sitt då avgivna betänkande att det rått viss tvekan inom utskottet om gränsen borde sättas så högt. Budgetministern har i enlighet härmed nu i stället föreslagit att gränsen för årsredovisning sänks till en omsättning på 100 000 kr. och att halvårsredovisning i stället skall få tillämpas vid en omsättning på 200 000 kr. Departementschefen uttalar i denna fråga att ingenting hindrar att gränsvärdena i den praktiska tillämpningen bestäms så att de motsvarar visst antal basbelopp enligt lagen om allmän försäkring, vilket i dagens läge skulle innebära att 100 000- resp. 200 000-kronorsgränserna skulle motsvaras av ca 7,5 resp. 15 basbelopp. I motionen 2587 yrkas att gränserna i stället skall fastställas till 10 resp. 20 basbelopp motsvarande f. n. 131 000 resp. 262 000 kr. Enligt utskottets mening är det tveksamt om en mera fast anknytning till basbelopp är lämplig i dessa fall. Det är i så fall nödvändigt att fastställa att det endast är basbeloppet vid viss given tidpunkt som avses, vilket

innebär att den skattskyldige måste informeras härom i särskild ordning. Av betydelse i sammanhanget är också skattesatsen, eftersom de längre perioderna bör tillämpas endast om den härigenom uppkommande skatteskulden inte blir större än vad den skattskyldige kan förväntas orka med. Det kan i sammanhanget erinras om att gränsen för redovisningsskyldighet – 10 000 kr. – varit oförändrad sedan mervärdeskatten infördes och att detta försvarats med att det skattebelopp som genom beloppsgränsen undantagits från beskattning ökat till följd av de senare beslutade höjningarna av skattesatsen. I fråga om de nu aktuella beloppsgränserna förtjänar också att påpekas att 200 000-kronorsgränsen anknyter till bokföringsnämndens anvisningar om att den renodlade pärmmetoden i princip inte skall tillämpas när omsättningen överstiger nämnda belopp. De angivna omständigheterna leder enligt utskottets mening till den slutsatsen att det inte finns tillräckliga skäl för att ange de beloppsgränser som skall bestämma redovisningsperiodernas längd i basbelopp. Utskottet avstyrker således även yrkandet 2 i motionen 2587.

I motionen 1978/79: 2619 av Lars Werner m. fl. (vpk) yrkas avslag på de föreslagna ändringarna rörande redovisningsperioderna och uppskov med betalning av mervärdeskatt. Enligt utskottets mening kommer den föreslagna utbyggnaden av hel- och halvårsredovisningen att medföra en betydande minskning av antalet deklarationer och följaktligen också minskat arbete för de skattskyldiga och beskattningsmyndigheterna. Förlängningen av deklarationstiden och därmed tiden för skatteinbetalning till den 5 april året efter det kalenderår som helårsredovisning eller halvårsredovisning för andra halvåret avser syftar främst till att göra det möjligt för deklarerande att samordna arbetet med självdeklaration och mervärdeskattedeklaration. Utskottet, som anser dessa förslag väl motiverade och i god överensstämmelse med det ändrade redovisningsförfarandet, avstyrker bifall till yrkandet 3 i motionen 2619.

Fiktiv avdragsrätt för begagnade varor m. m.

Utöver de redovisningstekniska problemen behandlas i propositionen ett flertal frågor som mervärdeskatteutredningen prövat. De förslag till praktiska förbättringar av mervärdeskattesystemet som läggs fram har i huvudsak inte mött några invändningar, och vissa branscher har i skrivelser till utskottet uttalat sitt stöd för förslagen och betonat angelägenheten av att de genomförs. Sålunda har från företrädare för båt- och husvagnsbranscherna understrukits vikten av att s. k. fiktiv avdragsrätt införs.

Skatteutskottet har tidigare i olika sammanhang uttalat sig för ett sådant system och då i första hand med den motiveringen att utskottet ansett det otillfredsställande att en ekonomiskt så viktig sektor som handeln med begagnade bilar ställts utanför mervärdeskattesystemet. Problemet med de begagnade konsumtionskapitalvarorna har varit att en skattskyldig som

säljer nya sådana varor och därvid tar emot begagnade varor som dellikvid blir skattskyldig när han säljer den begagnade varan utan rätt till avdrag för någon ingående skatt, eftersom säljaren inte är skattskyldig.

Begagnade personbilar och motorcyklar undantogs därför från beskattning, varvid staten kompensades för skattebortfallet genom en höjning av accisen på nya sådana motorfordon. I fråga om båtar, husvagnar, cyklar, barnvagnar och många andra varor kvarstod emellertid problemet med avdragsrätten. På grund härav torde handeln i många fall ha ansett sig tvungen att tillgripa olika former av skentransaktioner. Den som tagit emot begagnade varor har låtit transaktionen gå vid sidan av bokföringen och ansett sig endast vara förmedlare av en affär mellan en säljare och den senare köparen av den begagnade varan. Den begagnade varan har alltså inte ingått i lagret, utan först när likvid influtit för vidareförsäljningen har den förste säljarens skuld för den nya varan blivit reglerad. Det var mot denna bakgrund som utskottet ansåg det angeläget att systemet med fiktiv avdragsrätt, som i viss omfattning tillämpas inom EG, borde prövas mera ingående. Metoden innebär att den som i yrkesmässig verksamhet köper en begagnad vara från någon som inte är skattskyldig skall ha rätt att göra avdrag med belopp som skulle ha utgjort mervärdeskatt om säljaren varit skattskyldig. Härigenom begränsas beskattningseffekten till det mervärde som köparen tar ut vid sin vidareförsäljning av varan. I propositionen föreslås att en generell fiktiv avdragsrätt införs och att de nu gällande undantagen för begagnade bilar och motorcyklar slopas. Eftersom dessa undantag tidigare tillkommit i samband med en höjning av den s. k. bilaccisen föreslås att denna skatt sänks i motsvarande mån. Bilhandeln föreslås få göra ett särskilt skatteavdrag för lagret av begagnade bilar vid ikraftträdandet.

I motionen 1978/79: 2619 av Lars Werner m. fl. (vpk) yrkas avslag på de föreslagna ändringarna rörande begagnade personbilar och motorcyklar och följaktligen också på förslagen om bilaccissänkning och lagerskatteavdrag. Motionärerna anser förslagen gynna den som har råd att köpa ny bil eller motorcykel men däremot missgynna den som är hänvisad till att köpa begagnade fordon, eftersom dessa blir dyrare i samband med att de beskattas.

Utskottet vill inte förneka att beskattningen av begagnade bilar och motorcyklar kan medföra viss prishöjning, men skatteeffekten blir genom den fiktiva avdragsrätten i huvudsak begränsad till försäljarens handelsvinst. Vid bedömningen av denna fråga bör också observeras att det rått allmän enighet om ett annat förslag i propositionen som innebär att tjänster som tas ut ur verksamhet för den skattskyldiges eller annans räkning beskattas. I fråga om de begagnade bilarna skulle denna regel vid oförändrad skattefrihet medföra att bilhandeln ändå fick redovisa skatt på alla reparationer och förbättringar på sådana fordon. Såväl för branschens del som för beskattningsmyndigheterna måste det anses vara en klar fördel att

skatten i stället redovisas vid försäljningen av fordonen. Den nu föreslagna utvidgningen av beskattningen kommer självfallet att kräva ökade kontrollinsatser framför allt i storstadslänen, och utskottet förutsätter att de berörda myndigheterna kommer att bevaka detta intresse i sina kommande anslagsframställningar liksom att budgetministern i skälig omfattning föreslår erforderliga personalförstärkningar härför.

Utskottet finner under de angivna förutsättningarna övervägande skäl tala för en beskattning av de begagnade bilarna och motorcyklarna, och i enlighet härmed avstyrker utskottet bifall till yrkandena 1 och 2 i motionen 2619 utom i vad det förstnämnda yrkandet avser avslag på förslaget om sänkning av bilaccisen. Beträffande denna åtgärd uttalade utskottet redan under hösten viss tvekan med hänsyn till att accisbeloppen, som utgår i fasta krontal, varit oförändrade en längre tid och således "sänkts" genom inflationen. Avslagsyrkandet i vpk-motionen torde i första hand få ses som en konsekvens av motionärernas invändningar mot beskattningen av de begagnade bilarna. I motionen 1978/79: 2594 av Karl Erik Olsson (c) och Anton Fågelsbo (c) yrkas avslag på bilaccissänkningen från andra utgångspunkter.

Mot en bilaccissänkning talar enligt utskottets mening inte enbart de av utskottet tidigare anförda invändningarna utan också det nuvarande statsfinansiella läget. Accissänkningen skulle kosta statsverket närmare 120 milj. kr. om året om hänsyn tas också till mervärdeskatteeffekterna. Enligt utskottet bör en sådan ytterligare försvagning av budgeten inte genomföras. Med det anförda avstyrker utskottet alltså bifall till propositionen i denna del, vilket samtidigt innebär att utskottet tillstyrker bifall till motionen 2594 och motionen 2619 yrkandet 1 i vad det avser avslag på förslaget om ändrad bilaccis.

Ränta

Till de frågor i propositionen som tilldragit sig det största intresset hör förslaget att ränta inte skall räknas in i beskattningsvärdet. Några delade meningar om denna åtgärd synes inte föreligga, och förslagets positiva värde har understrukits i framställningar från motor-, båt- och husvagnsbranscherna och i de under allmänna motionstiden väckta motionerna 1978/79: 682 av Ingegerd Troedsson m. fl. (m) och 1978/79: 1722 av Wiggo Komstedt (m). Förslaget i propositionen avser skattebefrielse för ränta som erläggs efter juni 1979 och avser leverans efter denna tidpunkt. I motionen och i skrivelserna behandlas också möjligheterna att räkna bort räntan i de fall leverans skett under våren. Särskilt båtbranschen befarar svårigheter om en sådan regel inte införs. I sammanhanget föreslås olika tidpunkter för en skattelättnad. Frågan är enligt utskottets mening av begränsad räckvidd och skäl kan från rättvisesynpunkt anföras för regeringens ståndpunkt. Det kan emellertid för vissa mera säsongbetonade branscher framstå som olyckligt med åtgärder som verkar hämmande på

försäljningen under den tid då den normalt når sin höjdpunkt. Med hänsyn härtill finner utskottet det skäligt medge befrielse från skatt på avbetalningsränta som skall erläggas efter juni 1979 om leverans skett efter utgången av april. Härigenom får yrkandena beträffande ränta i motionerna 682 och 1722 anses vara tillgodosedda, medan yrkandena i den förstnämnda motionen i övrigt har tillgodosetts genom utskottets tillstyrkande av förslaget om fiktiv avdragsrätt.

Övriga förslag

Förslagen i propositionen kan delas upp i två huvudområden som skiljer sig åt såväl innehållsmässigt som i fråga om tidpunkten för ikraftträdandet. Utskottet har redan nämnt att de nya redovisningsreglerna är avsedda att gälla fr. o. m. den 1 januari 1981. En därmed sammanhängande ändring gäller frågan om när förskottsbetalningar för beställd vara eller tjänst skall beskattas. För närvarande bestäms detta av redovisningsmetoden men för att få enhetlighet föreslås att betalning — utom när det gäller byggnadsverksamhet — skall beskattas vid mottagandet, varvid samtidigt avdragsrätt skall inträda. Vid avbetalningsförsäljning med förbehåll om återtaganderätt skall i princip kontantmetoden få tillämpas. Även vissa ändringar av de materiella reglerna har ansetts kräva en längre förberedelse och avses träda i kraft samtidigt med de nya redovisningsreglerna. Hit hör beskattningen av uttag av tjänst som utskottet något berört i samband med den fiktiva avdragsrätten liksom uttagsbeskattningen av mellanskillnad vid försäljning till underpris. Vid tillhandahållande av kost till personal skall avdragsrätt för livsmedel och förbrukningsvaror endast föreligga för den som yrkesmässigt bedriver serveringsrörelse. Bland förslagen med det senare ikraftträdandet kan slutligen också nämnas vissa förhållandevis komplicerade ändringar i fråga om beskattningen av byggnadsverksamhet, som bl. a. innebär att en byggnad inte blir skattepliktig som sådan utan att skatten tas ut på tjänster på fast egendom. Denna åtgärd bör föranleda viss komplettering av ikraftträdandebestämmelserna på sätt utskottet kommer att visa i det följande. De här redovisade förslagen har i huvudsak godtagits av remissinstanser och branschorganisationer och inte heller föranlett några motionsyrkanden. Utskottet tillstyrker förslagen.

Av de förslag i propositionen som är avsedda att träda i kraft den 1 juli 1979 har utskottet tidigare behandlat den fiktiva avdragsrätten, bilaccisen och räntan. Bland övriga förslag med samma ikraftträdandetid bör kanske främst nämnas de ändringar som gör det möjligt att avlyfta den ingående skatten på skattskyldigs förhyrda rörelselokaler. Den föreslagna åtgärden har hälsats med tillfredsställelse av näringslivet och bör främst ses som ett uttryck för strävandena efter konkurrensneutralitet.

I fråga om avdragsrätten föreslås också vissa ändringar. Inom koncerner förbättras avdragsmöjligheterna när det gäller tjänster mellan koncernbolag, men i fråga om billeasing föreslås begränsningar av avdragsmöjlighe-

terna och en maximering av avdraget till högst 50 % av hyreskostnaderna. I sistnämnda del innebär förslaget ett beaktande av de invändningar som vissa leasingföretag anförde mot utformningen av dessa regler i den av riksdagen i höstas avslagna mervärdeskattepropositionen. Nya avdragsregler föreslås också för företag med såväl skattepliktig som icke skattepliktig omsättning.

Även i fråga om beskattningsförfarandet träder ett par ändringar i kraft vid det kommande halvårsskiftet och det gäller bl. a. den tidigare nämnda förlängningen av redovisningstiden för hel- och halvårsdeklarationer samt en mera begränsad sådan förlängning under semesterperioden. Till sistnämnda fråga återkommer utskottet i samband med behandlingen av ett motionsyrkande från den allmänna motionstiden. Vidare kan nämnas att överskjutande avdragsgill ingående skatt i fortsättningen alltid skall återbetalas. Därutöver föreslås vissa smärre ändringar avseende skattskyldigheten och tillämpning av reduceringsregel för kopiering. Beträffande de nu nämnda förslagen har inte heller framförts några vägande invändningar, och utskottet finner inte anledning till några erinringar utan tillstyrker propositionen i här behandlade delar med de smärre kompletteringar som redovisas i det följande.

Författningsförslaget

I och med att utskottet avstyrker förslaget till lag om ändring i lagen (1978: 69) om försäljningsskatt på motorfordon återstår att behandla de omfattande ändringsförslagen avseende mervärdeskattelagen. De författningsrum utskottet behandlar i det följande avser alltså denna lag. Enligt den nytillkommande 5 a § avseende redovisningsreglerna får länsstyrelsen medge dispens från skyldigheten att använda faktureringsmetoden endast om synnerliga skäl föreligger. Denna formulering brukar i lagtext främst användas i fråga om dispenser som avser extraordinära förhållanden. I förevarande fall kan förutses att dispens bör kunna lämnas vissa grupper av företag, och det synes därför lämpligare att knyta dispensen till särskilda skäl.

I punkt 2 av anvisningarna till 2 § regleras uttag av varor och tjänster. Enligt d) och e) beskattas uttag av tjänst som i sig kan inbegripa uttag av vara. Utskottet vill beträffande dessa bestämmelser i förtydligande syfte uttala att om tjänst omfattar uttag av vara skall sådan vara inte beskattas som uttagen enligt a) i samma anvisningspunkt.

I fråga om de nya reglerna om begränsad eller avskuren avdragsrätt för leasingbilar finner utskottet att lagförslaget inte till fullo korresponderar med de syften som redovisas i propositionen. 18 § andra stycket och anvisningarna till 2 och 17 §§ bör därför ändras på sätt framgår av utskottets hemställan. Därutöver och utan samband med propositionen föreslås en ändring av anvisningarna till 10 § på de grunder som redovisas i närmast följande avsnitt.

I övrigt föreslår utskottet vissa ändringar av ikraftträdandebestämmelserna. Den ändring utskottet förordat i fråga om avbetalningsränta föränleder en komplettering av punkten 6. Punkten 7 kräver ett tillägg för att undvika vissa komplikationer i fråga om treårsregeln vid frivillig skattskyldighet för fastighet under tiden fram till 1981, då skatteplikten för byggnad upphör att gälla. Vidare föreslås en ändring av andra stycket av punkten 14 i syfte att undvika att det där stadgade återförandet till beskattning av bilhandelns lagerskatteavdrag skall kunna ske under annat beskattningsår än det till vilket avdraget är hänförligt. De ändrade anvisningarna till 10 § påkallar slutligen särskilda ikraftträdanderegler i en ny punkt 17.

Skattskyldigheten vid rening av avloppsvatten

I den med anledning av propositionen väckta motionen 1978/79: 2586 av Axel Kristansson (c) och Rolf Rängård (c) tas upp en fråga som inte berörs i propositionen men som aktualiserats genom ett nyligen publicerat regeringsrättsutslag. Enligt tidigare lagakraftvunna förhandsbesked, som inte prövats av regeringsrätten, skulle rening av avloppsvatten anses medföra skattskyldighet, och en kommun som byggde ett reningsverk fick på denna grund rätt att bl. a. lyfta av mervärdeskatten för anläggnings- och driftkostnaderna. Enligt det nya regeringsrättsutslaget anses rening av avloppsvatten inte som skattepliktig verksamhet. Detta innebär att kommunerna i fortsättningen kommer att belastas med mervärdeskatt inte enbart vid byggandet av reningsverk utan även vid den fortsatta driften. Yrkandet i motionen går ut på att rening av avloppsvatten skall medföra skattskyldighet och att de ändrade bestämmelserna ges retroaktiv verkan med extraordinär besvärsrätt. Enligt utskottets mening är det ett uppenbart rättvisekrav att kommunerna i beskattningssammanhang behandlas likformigt, och den enda möjligheten att i förevarande fall nå ett sådant resultat torde vara att acceptera den av motionärerna förordade lösningen. Att i detta sammanhang ge bestämmelserna retroaktiv verkan torde inte heller kunna kritiseras, eftersom ändringen är i kommunernas eget intresse. Utskottet tillstyrker alltså bifall till motionen 2586, vilket föranleder den tidigare nämnda ändringen av anvisningarna till 10 § och komplettering av ikraftträdandebestämmelserna.

Mervärdeskattemotioner under den allmänna motionstiden

Yrkanden som helt eller delvis tillgodoses genom propositionen

Som utskottet tidigare redovisat kan de i motionen 1978/79: 682 av Ingegerd Troedsson (m) framställda yrkandena om fiktiv avdragsrätt och om borträknande av ränta från beskattningsvärdet anses vara helt tillgodosedda genom förslagen i propositionen och den av utskottet i samband därmed förordade ändringen avseende räntan. Samma yrkande i fråga om räntan framställs också i motionen 1978/79: 1722 av Wiggo Komstedt (m).

vars önskemål följaktligen också är tillgodosett. Till viss del kan detsamma sägas gälla motionen 1978/79: 1131 av Arne Andersson i Ljung (m). Motionären föreslår att redovisningsperioderna maj-juni och juli-augusti slås samman för att undvika att redovisningen sammanfaller med semesterperioden. I propositionen föreslås i stället att frågan löses genom att de deklarationer som skall lämnas den 5 augusti, alltså de som avser perioden maj-juni och första halvåret, skall få lämnas den 20 augusti. Utskottet anser övervägande skäl tala för att man väljer den i propositionen föreslagna lösningen. En sammanslagning av två tvåmånadersperioder skulle innebära flera månaders uppskov med inbetalningen av miljardbelopp och därav följande räntevinster för de skattskyldiga och förluster för statsverket. Med det anförda avstyrker utskottet bifall till motionen 1131 i den mån den inte är tillgodosedd genom förslaget i propositionen.

Skattebefrielse för ved

Ett yrkande att mervärdeskatten slopas för ved, flis och andra förnyelsebara bränslen förs fram i motionen 1978/79: 240 av Gösta Andersson (c) och Arne Fransson (c). Förslaget har närmast energipolitisk bakgrund och motiveras bl. a. med att huvuddelen av energikonsumtionen är befriad från mervärdeskatt. Även om denna motivering rent formellt är riktig är den enligt utskottets mening vilseledande. Mervärdeskatt utgår i huvudsak endast på de bränslen som inte är belagda med allmän energiskatt. Sistnämnda skatt fyller i princip samma funktion som mervärdeskatten, alltså som en allmän konsumtionsskatt på elkraft och bränslen. Vad som f. n. skall övervägas enligt de nyligen utfärdade direktiven för en utredning om energibeskattningen är att låta mervärdeskatten ersätta energiskatten och att samtidigt finna nya former för beskattning av den industriella energiförbrukningen. Med hänsyn till nu pågående utredningsarbete avstyrker utskottet bifall till motionen 240.

Skattebefrielse för undervisningsfilm

En betydligt mera komplicerad skattefråga tas upp i motionen 1978/79: 1135 av förste vice talmannen Torsten Bengtson m. fl. (c). Yrkandet i motionen går ut på att undervisningsfilm framställd på svenska filmlaboratorier skall befrias från mervärdeskatt. Motionärerna hänvisar till att utländsk undervisningsfilm i enlighet med en UNESCO-konvention är tullfri och inte belagd med mervärdeskatt, medan motsvarande film som kopieras inom landet är mervärdebeskattad, vilket belastar AV-centralerna, som inte är skattskyldiga och till följd därav ej har avdragsrätt. Utskottet, som i olika sammanhang uttalat sig för att mervärdeskatten bör vara konkurrensneutral, finner att skattereglerna i det avsedda fallet uppenbarligen missgynnar den inhemska verksamheten. Med hänsyn härtill förutsätter utskottet att mervärdeskatteutredningen utan dröjsmål tar upp det i motionen påtalade problemet till behandling. Med det anförda anser utskottet motionen 1135 besvarad.

Reduceringsregeln vid målningsarbete på fastighet

I motionen 1978/79: 1163 av Sven-Olov Träff (m) och Johan Olsson (c) begärs att 20-procentsregeln skall tillämpas vid målningsarbete på fastighet i stället för den nuvarande 60-procentsregeln. Motionärerna hänvisar till att materialkostnadsdelen för sådant arbete är väsentligt lägre än 60 % och att nuvarande bestämmelser medför en allvarlig konkurrenss störning till förmån för den egenregiverksamhet som främst bedrivs av de fastighetsförvaltande företagen.

De problem som uppkommer genom att den som inte är skattskyldig slipper betala mervärdeskatt på tjänster som utförs i egen regi är praktiskt taget olösliga om man eftersträvar en fullständig neutralitet vid beskattningen. Villaägaren som själv målar om sitt hus betalar bara skatt på färgen, medan den som anlitar en målare får betala skatt också på arbetet. Vid fastställandet av nu gällande reduceringsregler utgick man inte från materialkostnaderna vid vissa underhållsarbeten utan från de totala materialkostnaderna vid produktionen av byggnader. Med denna utgångspunkt kan man hävda att 60-procentsregeln sannolikt inte slår exakt rätt i fråga om någon enskild tjänst som utförs på en byggnad, men regeln kan ändå anses alltför svara mot de genomsnittliga materialkostnaderna. Börjar man, som motionärerna vill, införa särskilda regler för en viss tjänst med hänsyn till de låga materialkostnaderna bör alla tjänster differentieras i motsvarande mån vilket skulle leda till ett ohanterligt system. Det kan i och för sig diskuteras om man inte på längre sikt bör söka finna andra vägar att beskatta byggnadsverksamheten än genom reduceringsreglerna, men så länge dessa regler tillämpas bör de i princip bygga på totalkostnaderna. Med det anförda avstyrker utskottet bifall till motionen 1163.

Beskattningen av periodiska publikationer

Ett mycket vittsyftande utredningsyrkande framförs i motionen 1978/79: 1738 av Rune Rydén m. fl. (m, fp) rörande beskattningen av periodiska publikationer. Motionärerna begär en allsidig översyn av dessa beskattningsfrågor och förordar i motiveringen en skattereducering med hänvisning bl. a. till att de nu föreliggande skillnaderna i beskattningen mellan olika slag av publikationer är betänkliga från tryckfrihetsrättslig synpunkt. Utskottet har med anledning av dessa synpunkter inhämtat yttrande över motionen från konstitutionsutskottet, som därvid framhållit att mervärdeskattegrupperna för olika tidskrifter i första hand bör behandlas från skatte-teknisk utgångspunkt. Konstitutionsutskottet har vidare påpekat att slo-pande av mervärdeskattebefrielsen för stödberättigade organisations-tidskrifter i enlighet med vad skatteutskottet i annat sammanhang förordat måste följas upp med motsvarande förstärkningar av stödet. Avvikande mening har anförts av företrädarna för moderata samlingspartiet och folk-partiet, som funnit den i motionen begärda utredningen väl motiverad, inte minst från tryckfrihetssynpunkt.

Enligt skatteutskottets mening är beskattningen av de periodiska publikationerna inte helt tillfredsställande om målet främst är att nå konkurrensneutralitet i fråga om beskattningseffekterna. Det är emellertid omöjligt att i detta fall helt bortse från verkningarna av det komplicerade statliga stöd som utgår till denna sektor när man bedömer beskattningens verkan från konkurrenssynpunkt. Även om man delar motionärernas uppfattning att den lagperiodiska pressen är oförmånligt behandlad i skattehänseende i förhållande till dagspressen kan det knappast göras gällande att någon omfattande tidskriftsdöd uppkommit på grund av beskattningen. Om den begärda utredningen skall kunna göra någon meningsfull bedömning av de periodiska publikationernas inbördes relationer måste den få i uppdrag att granska inte bara mervärdesskattereglerna utan även annonsskattens och presstödet verkningar. Enligt utskottets mening är det inte sannolikt att ett sådant utredningsarbete skulle kunna resultera i några politiskt genomförbara förslag.

Med hänvisning till det anförda avstyrker utskottet bifall till motionen 1738.

Utskottet hemställer

1. *beträffande redovisningsmetoderna för mervärdesskatt*
att riksdagen med avslag på motionen 1978/79: 2587 yrkandet 1, motionen 1978/79: 2618 och motionen 1978/79: 2619 yrkandet 3 bifaller propositionen 1978/79: 141 i denna del;
2. *beträffande beloppsgränserna för hel- och halvårsredovisning*
att riksdagen med avslag på motionen 1978/79: 2587 yrkandet 2 bifaller propositionen i denna del med godkännande av vad utskottet uttalat;
3. *beträffande övergångsproblemen i samband med ändrad redovisningsmetod*
att riksdagen anser yrkandet 3 i motionen 1978/79: 2587 besvarat genom vad utskottet anförat härom;
4. *beträffande den fiktiva avdragsrätten och beskattningen av begagnade bilar m. m.*
att riksdagen med avslag på motionen 1978/79: 2619 yrkandena 1 och 2 såvitt här är i fråga bifaller motionen 1978/79: 682 och propositionen i motsvarande del;
5. *beträffande sänkning av bilaccisen*
att riksdagen med bifall till motionen 1978/79: 2594 och motionen 1978/79: 2619 yrkandet 1 till den del yrkandet avser denna fråga avslår propositionen i denna del;
6. *beträffande beskattningen av ränta*
att riksdagen med anledning av motionen 1978/79: 1722 och med bifall till motionen 1978/79: 682 såvitt den avser ränta godkänner propositionen i denna del med den ändring utskottet förordat;

7. beträffande *skatteredovisningen under semesterperioden*
att riksdagen med avslag på motionen 1978/79: 1131 bifaller propositionen i denna del;
8. beträffande *skattskyldigheten för rening av avloppsvatten*
att riksdagen bifaller motionen 1978/79: 2586;
9. beträffande *författningsförslagen*
att riksdagen
 - a. antar det vid propositionen fogade förslaget till lag om ändring i lagen (1968: 430) om mervärdeskatt med de ändringar att 5 a och 18 §§, punkten 2 av anvisningarna till 2 § och anvisningarna till 10 och 17 §§ samt övergångsbestämmelserna punkterna 6, 7 och 14 och en tillkommande punkt 17 skall ha följande såsom *utskottets förslag* betecknade lydelse:

5 a §

Regeringens förslag

Utskottets förslag

Redovisningsskyldighet inträder — — — — — enligt 4 §.

Vid kreditförsäljning — — — — — eller överläts.

Länsstyrelsen får, när *synnerliga* skäl föreligger, medge att vad som sägs i andra stycket om redovisningsskyldighetens inträde vid kreditförsäljning med förbehåll om återtaganderätt skall tillämpas tills vidare av viss skattskyldig även i annat fall.

Länsstyrelsen får, när *särskilda* skäl föreligger, medge att vad som sägs i andra stycket om redovisningsskyldighetens inträde vid kreditförsäljning med förbehåll om återtaganderätt skall tillämpas tills vidare av viss skattskyldig även i annat fall.

Försätts skattskyldig — — — tidigare ägaren.

(Se vidare anvisningarna.)

18 §

Avdragsrätt föreligger — — — eller uthyrning.

Avdragsrätt föreligger *endast för högst 50 procent* av ingående skatt som belöper på hyra av personbil eller motorcykel för annat ändamål än yrkesmässig återuthyrning.

Avdragsrätt föreligger *ej för* ingående skatt som belöper på hyra av personbil eller motorcykel för annat ändamål än yrkesmässig återuthyrning *i det fall fordonet endast i ringa omfattning används i verksamhet som medför skattskyldighet.*

Medför verksamhet — — — skälig grund.

Regeringen kan — — — — — i 1 §.

Anvisningar

till 2 §

2. Med omsättning — — — — — än ringa.

Omsättning enligt första stycket
d) anses ej föreligga, om tjänst som

Omsättning enligt första stycket
d) anses ej föreligga, om tjänst som

Regeringens förslag

uttas avser nyttjande av *förhyrt fordon och rätt till avdrag för ingående skatt som belöper på hyran inte alls eller endast delvis föreligger enligt 18 § andra stycket*. Utför skattskyldig själv tjänst för egen räkning anses omsättning enligt första stycket d) föreligga endast om han i samband med tjänsten tar ut vara av mer än ringa värde.

Som omsättning - - - medför skattskyldighet.

Som omsättning - - - - - för mottagaren.

Med personbil - - - - - 3 000 kilogram.

till 10 §

Skatteplikt föreligger - - - är skattefri.

Med tillverkning - - - av beställaren.

Som skattepliktig - - - eller liknande.

Med servering - - - - - eller plats.

Förmedling under - - - och handelsresande.

Som skattepliktig - - - andra lokaler.

Med omhändertagande och förstöring avses även omhändertagande av sopor och avfall.

Utskottets förslag

uttas avser nyttjande av *personbil eller motorcykel, som har förhyrts för annat ändamål än yrkesmässig återuthyrning*. Utför skattskyldig själv tjänst för egen räkning anses omsättning enligt första stycket d) föreligga endast om han i samband med tjänsten tar ut vara av mer än ringa värde.

Med omhändertagande och förstöring avses även omhändertagande av sopor och avfall *samt rening av avloppsvatten*.

Till skattepliktig - - - eller anläggning.

Tjänst som - - - som transporttjänst.

Med annonsering - - - s. k. ljusstidning.

till 17 §

Avdrag för - - - - - skattens belopp.

Avdragsrätten för ingående skatt på driftkostnader för personbil eller motorcykel som utgör inventarium i skattskyldigs verksamhet eller som förhyrs för bruk i sådan verksamhet omfattar alla sådana kostnader oavsett om fordonet helt eller endast delvis används i verksamheten. Avser ingående skatt i annat fall endast delvis sådant förvärv som omfattas av avdragsrätten eller endast delvis verksamhet som medför skattskyldighet eller verksamhet som endast delvis medför skattskyldighet, skall beloppet av den avdragsgilla ingående skatten bestämmas genom uppdelning efter skälig grund när annat ej följer av 18 § tredje stycket.

Avdragsrätten för ingående skatt på driftkostnader för personbil eller motorcykel som utgör inventarium i skattskyldigs verksamhet eller som förhyrs för bruk i sådan verksamhet omfattar alla sådana kostnader oavsett om fordonet helt eller endast delvis används i verksamheten. *Används personbil eller motorcykel, som har förhyrts för annat ändamål än yrkesmässig återuthyrning, i mer än ringa omfattning i verksamhet som medför skattskyldighet föreligger avdragsrätt för 50 procent av den ingående skatt som belöper på hyran*. Avser ingående skatt i annat fall endast delvis sådant förvärv som omfattas av avdragsrätten eller endast delvis verk-

Regeringens förslag

Kan det — — — — — erlagt skatten.
 Avdragsrätten för — — — — — av bostad.
 Finansieringsföretag äger — — — av företaget.
 Skattskyldigs avdragsrätt — — — sin verksamhet.
 Förvärv eller — — — eller försäkringsgivare.
 Har fastighetsägare — — — — denna lag.

Denna lag — — — — — följande iakttas.

6. De nya bestämmelserna i anvisningarna till 14 § om att ränta ej skall inräknas i beskattningsvärdet tillämpas i fråga om ränta som erläggs efter utgången av juni månad 1979 och avser leverans efter *denna tidpunkt*.

7. De nya bestämmelserna i åttonde stycket av anvisningarna till 17 § gäller endast om slutbesiktning eller motsvarande åtgärd har vidtagits efter utgången av februari månad 1979.

14. Skattskyldig som — — — efter ikraftträdandet.

Belopp för vilket avdrag har medgetts skall återföras till beskattning vid taxering till statlig och kommunal inkomstskatt för det beskattningsår, *under* vilket avdraget har medgetts.

Har avdrag — — — — — av fordonet.

Utskottets förslag

samhet som medför skattskyldighet eller verksamhet som endast delvis medför skattskyldighet, skall beloppet av den avdragsgilla ingående skatten bestämmas genom uppdelning efter skälig grund när annat ej följer av 18 § tredje stycket.

6. De nya bestämmelserna i anvisningarna till 14 § om att ränta ej skall inräknas i beskattningsvärdet tillämpas i fråga om ränta som erläggs efter utgången av juni månad 1979 och avser leverans efter *utgången av april månad 1979*.

7. De nya bestämmelserna i åttonde stycket av anvisningarna till 17 § gäller endast om slutbesiktning eller motsvarande åtgärd har vidtagits efter utgången av februari månad 1979. *Föreligger skatteplikt för byggnad enligt 9 § tillämpas de nya bestämmelserna om byggnadsarbeten även i fråga om sådan byggnad.*

Belopp för vilket avdrag har medgetts skall återföras till beskattning vid taxering till statlig och kommunal inkomstskatt för det beskattningsår, *till* vilket avdraget är att hänföra.

17. *Den nya bestämmelsen i sjunde stycket av anvisningarna till 10 § om rening av avloppsvatten tillämpas i fråga om förvärv efter utgången av år 1973. Utan hinder av 36 § första stycket får slutligt beslut meddelas om fråga därom väcks före utgången av år 1980 av*

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

skattskyldig, som får tillämpa den nya bestämmelsen. Föreligger slutligt beslut som avser tid efter utgången av år 1973 och som har grundats på den äldre bestämmelsen, får skattskyldig föra talan mot beslutet före utgången av år 1980.

- b. avslår förslaget till lag om ändring i lagen (1978:69) om försäljningsskatt på motorfordon;
10. beträffande *skattebefrielse för ved*
att riksdagen avslår motionen 1978/79: 240;
11. beträffande *skattebefrielse för undervisningsfilm*
att riksdagen med anledning av motionen 1978/79: 1135 begär att regeringen låter utreda denna fråga i enlighet med vad utskottet anfört;
12. beträffande *reduceringsregeln vid målningsarbete*
att riksdagen avslår motionen 1978/79: 1163;
13. beträffande *beskattningen av periodiska publikationer*
att riksdagen avslår motionen 1978/79: 1738.

Stockholm den 8 maj 1979

På skatteutskottets vägnar

ERIK WÄRNBERG

Närvarande: Erik Wörnberg (s), Alvar Andersson (c), Valter Kristenson (s), Stig Josefson (c), Tage Johansson (s), Nils Hörberg* (fp), Rune Carlstein* (s), Tage Sundkvist (c), Olle Westberg i Hofors (s), Kurt Söderström (m), Hagar Normark (s), Curt Boström (s), Margit Odelsparr* (c), Bo Lundgren (m) och Wilhelm Gustafsson (fp).

*Ej närvarande vid betänkandets justering.

Reservationer

1. beträffande *redovisningsmetoderna för mervärdesskatt*

av Alvar Andersson (c), Stig Josefson (c), Tage Sundkvist (c), Knut Söderström (m), Margit Odelsparr (c) och Bo Lundgren (m) som

dels anför följande:

Vi kan i princip ansluta oss till förslaget att den s. k. faktureringsmetoden skall vara huvudmetod för redovisning av mervärdesskatt och att det på sikt måste vara förenat med uppenbara fördelar att få ett enhetligt system för skatteredovisningen. Vid bedömningen av den nu föreslagna övergången måste emellertid hänsyn tas till att kontantmetoden under lång tid varit helt dominerade och den enda som tillämpats av de mindre företagen och i synnerhet då av företag med mycket enkel bokföring. Enligt vår uppfattning har i motionen 2587 övertygande visats att de problem som den föreslagna övergången skapar för småföretagare bör kunna lösas genom att alla som enligt bokföringsnämndens anvisning får redovisa enligt den s. k. renodlade pärmmetoden också bör få möjlighet att även i fortsättningen redovisa enligt kontantmetoden.

dels anser att utskottet i 1 möm. bort hemställa

1. beträffande *redovisningsmetoderna för mervärdesskatt*

att riksdagen med anledning av motionen 1978/79: 2618 och motionen 1978/79: 2619 yrkandet 3 och med bifall till motionen 1978/79: 2587 yrkandet 1 avslår propositionen i denna del och uttalar att alla skattskyldiga som enligt bokföringsnämndens anvisningar i sin affärsbokföring får tillämpa den s. k. renodlade pärmmetoden även i fortsättningen bör få tillämpa kontantmetoden och att i enlighet härmed i sådana fall medgivande till förenklad bokföring skall anses utgöra sådana särskilda skäl som avses i tredje stycket av den föreslagna nya 5 a § i lagen (1968:430) om mervärdesskatt;

2. beträffande *beloppsgränserna för hel- och halvårsredovisning*

av Alvar Andersson (c), Stig Josefson (c), Tage Sundkvist (c), Knut Söderström (m), Margit Odelsparr (c) och Bo Lundgren (m) som

dels anför följande:

De i propositionen föreslagna gränserna för hel- och halvårsredovisning vid en årsomsättning om högst 100 000 kr. respektive 200 000 kr. bör enligt departementschefens uttalande ses som riktmärken, och ingenting hindrar enligt hans mening att gränsvärdena i den praktiska tillämpningen bestäms så att de motsvarar visst antal basbelopp. I motionen 2587 yrkandet 2 föreslås att omsättningsgränserna i stället skall fastställas till 10 respektive 20 basbelopp per år, vilket innebär en viss mindre uppräknings av gränsvärdena. Vi finner en sådan justering i förening med de fördelar i övrigt som

basbeloppsanknytningen innebär vid sjunkande penningvärde välmotiverad med hänsyn till att den av mervärdeskatteutredningen föreslagna värdegränsen för helårsredovisning var 200 000 kr. Det bör även erinras om att basbeloppsanknytning införts i bokföringslagen och i förslaget till jordbruksbokföringslag.

dels anser att utskottet i 2 mom. bort hemställa

2. *beträffande beloppsgränserna för hel- och halvårsredovisning*
att riksdagen med bifall till motionen 1978/79: 2587 yrkandet 2 och med avslag på propositionen i denna del uttalar att halvårsredovisning skall stå öppen för skattskyldiga med en årsomsättning som motsvarar högst 10 basbelopp enligt lagen (1962: 381) om allmän försäkring, medan skattskyldiga med en omsättning som motsvarar mellan 10 och 20 sådana basbelopp bör få redovisa skatt två gånger per år, varvid i båda fallen avses det basbelopp som gällde vid beskattningsårets ingång;

3. *beträffande sänkning av bilaccisen*

av Kurt Söderström och Bo Lundgren (båda m) som

dels anför följande:

Vi ansluter oss till förslaget att beskatta de begagnade bilarna, men förutsättningen för denna ståndpunkt är att åtgärden sker inom ramen för en totalt sett oförändrad beskattning av fordonsförsäljningarna. I sådant syfte föreslås i propositionen att den utvidgade beskattningen kombineras med en sänkning av bilaccisen. Vi finner sänkningen väl motiverad med hänsyn till att statsverket tidigare kompenserades för det skattebortfall som uppkom när begagnade personbilar och motorcyklar undantogs från beskattningen genom en särskild bilaccishöjning. Vi tillstyrker alltså propositionen i denna del och avstyrker följaktligen de motioner som yrkar avslag på sänkningen.

dels anser att utskottet i mom. 5 och 9 b bort hemställa

5. *beträffande sänkning av bilaccisen*
att riksdagen med avslag på motionen 1978/79: 2594 och motionen 1978/79: 2619 yrkandet 1 till den del yrkandet avser denna fråga bifaller propositionen i denna del;
9. *beträffande författningsförlagen*
b. att riksdagen antar förslaget till lag om ändring i lagen (1978:69) om försäljningsskatt på motorfordon.

Särskilt yttrande

av Nils Hörberg (fp), Kurt Söderström (m), Bo Lundgren (m) och Wilhelm Gustafsson (fp):

Beskattningen av periodiska publikationer

Det är väsentligt att stödet till organisationstidskrifter utformas så att det underlättar utgivningen av dessa utan att samtidigt försvåra för övriga tidskrifter. Den principen måste gälla även beskattningsreglerna. Som fallet dock nu är drabbas vissa tidningar och tidskrifter av en mervärdesskatt på 20,63 % medan andra är helt befriade från moms. Denna systematiska särbehandling av vissa tidskrifter förstärktes då organisationstidskrifterna år 1977 fick ett särskilt statligt stöd. Då särbeskattningen av vissa tidskrifter infördes var mervärdesskatten 4,2 %. När den nu uppgår till en femdubbel procentsats är det uppenbart att den får betydande konsekvenser för konkurrensen mellan olika publikationer.

Innan den allmänna varuskatten infördes behandlades tidningar och tidskrifter av olika slag enligt enahanda regler. Särbehandlingen har i dag nått en sådan omfattning att det är väl motiverat med en översyn inte minst från tryckfrihetssynpunkt.

Konstitutionsutskottets yttrande*Bilaga***1978/79:4 y****över motionen 1978/79:1738 om mervärdeskatten på periodiska publikationer***Till skatteutskottet*

Skatteutskottet har berett konstitutionsutskottet tillfälle att yttra sig över motionen 1978/79:1738 av Rune Rydén m. fl. (m, fp) om mervärdeskatten på periodiska publikationer.

I motionen hemställs att riksdagen hos regeringen skall begära en allsidig översyn av mervärdeskattelagens regler i vad gäller beskattningen av periodiska publikationer. Enligt motionärerna bidrar den beskattade delen av periodisk press med uppskattningsvis omkring 250 milj. kr. till mervärdeskatten inom landet. Samtidigt åtnjuter dagspressen genom friheten från mervärdeskatt ett extra presstödd på omkring 300 milj. kr. om året. Motionärerna pekar också på att vissa tidskrifter – kultur- och organisationstidskrifterna – förutom att de är momsbefriade under senare år erhållit ett särskilt statligt stöd. I motionen anförts att de beskrivna förhållandena inte kan få bestå om man ställer några anspråk på rättvisa i beskattningen och vidhåller de krav på konsumtions- och konkurrensneutralitet, som gäller på mervärdeskatteområdet i övrigt. Enligt motionärerna är det alldeles uppenbart att den skattemässiga differentieringen på publikationsområdet aldrig skulle ha övervägts om det, då den infördes, gällt en skatt på 20,63 % i stället för dåvarande 4,2 %. Motionärerna framför i första hand kravet att mervärdeskatteutredningen får i uppdrag att vid sin översyn av beskattningsreglerna för särskilt undantagna publikationer behandla även tidskriftsområdet i stort.

Utskottet

Frågan om mervärdeskattelagens regler om beskattningen av tryckta skrifter har behandlats av riksdagen vid flera tillfällen under senare år. Enligt nu gällande regler är dels allmänna nyhetstidningar, dels vissa tidskrifter befriade från skatteplikt. Enligt lagen (1968:430) om mervärdeskatt undantas från skatteplikt bl. a. dels medlemsblad, dels tidskrifter "som väsentligen framstår som organ för sammanslutning med huvudsakligt syfte att verka för religiöst, nykterhetsfrämjande, politiskt, miljövårdande, idrottsligt eller försvarsfrämjande ändamål eller att företräda handikappade eller arbetshindrade medlemmar samt utländsk periodisk publikation av annat slag när prenumeration på sådan publikation förmedlas mellan prenumerant och utländsk utgivare eller när sådan publikation inkommer direkt till prenumerant".

När riksdagen år 1977 (prop. 1976/77:99, KU 1976/77:42, rskr 1976/77:260) beslöt att införa ett särskilt statligt stöd till organisationstidskrifterna avgränsades de stödberättigade tidskrifterna efter kriterier som nära anknyt till reglerna för befrielse från mervärdeskatten. I samband därmed anförde skatteutskottet i ett yttrande till konstitutionsutskottet (SkU 1976/77:4 y) att mervärdeskatteutredningen borde få i uppdrag att pröva frågan om en avveckling av undantagen från mervärdeskatt för organisationstidskrifter. Vid behandlingen av bl. a. motionen 1978/79:514 (m) under hösten 1978 (SkU 1978/79:14) återkom skatteutskottet till denna fråga och hemställde att riksdagen skulle begära att regeringen ger mervärdeskatteutredningen i uppdrag att utreda frågan. Riksdagen beslöt i enlighet med utskottets förslag.

Konstitutionsutskottet anförde för sin del med anledning av skatteutskottets yttrande (KU 1976/77:42 s. 29) att frågan om en översyn av mervärdeskattesystemet i denna del gällde en skatteteknisk fråga som borde övervägas i särskild ordning. Enligt utskottet var regeringen oförhindrad att låta ytterligare utreda frågeställningen.

Som utskottet sålunda redan tidigare framhållit är mervärdeskattereglerna för olika tidskrifter i första hand en fråga som bör behandlas från skatteteknisk utgångspunkt. Riksdagen har också som framhållits begärt en översyn av vissa periodiska tidskrifters befrielse från mervärdeskatt. Det bör dock enligt utskottets mening påpekas att ett slopande av mervärdeskattebefrielsen för de tidskrifter som är berättigade till stöd enligt förordningen (1977:607) om stöd till organisationstidskrifter måste följas upp med motsvarande förstärkningar av detta stöd. I annat fall urholkas de statliga stödåtgärderna på detta område på icke avsett sätt.

Motionen föranleder i övrigt inte några uttalanden av utskottet.

Stockholm den 6 mars 1979

På konstitutionsutskottets vägnar

KARL BOO

Närvarande: Karl Boo (c), Hilding Johansson (s), Holger Mossberg (s), Bertil Fiskesjö (c), Torkel Lindahl (fp), Olle Svensson (s), Sven-Erik Nordin (c), Ove Karlsson (s), Lars Schött (m), Bengt Kindbom (c), Yngve Nyquist (s), Britta Hammarbacken (c), Per Unckel (m), Kerstin Nilsson (s) och Marianne Stålberg (s).

Avvikande mening

av Torkel Lindahl (fp), Lars Schött (m) och Per Unckel (m) vilka anförde:

Utskottet har begränsat sitt yttrande till det självklara konstaterandet att en slopad befrielse från mervärdeskatt för de tidningar som erhåller organisationstidskriftsstöd innebär att detta stöd urholkas om det inte samtidigt höjs i motsvarande utsträckning. Detta innebär enligt vår mening att utskottet undviker den viktiga principiella problemställning som tas upp i motionen.

Dagspressens befrielse från mervärdeskatt har en lång tradition. Innan mervärdeskatten infördes behandlades också tidningar och tidskrifter av olika slag enligt enahanda regler. I dag är vissa tidningar och tidskrifter befriade från moms medan andra drabbas av en mervärdeskatt på 20,63 %. Denna särbeskattning av vissa tidskrifter var tveksam redan när den infördes. Då var mervärdeskatten 4,2 %. När den nu uppgår till en femdubbel procentsats är det uppenbart att den får betydande konsekvenser för konkurrensen mellan olika publikationer.

Denna systematiska särbehandling av vissa tidskrifter, vilken förstärkts då organisationstidskrifterna dessutom år 1977 fick ett särskilt statligt stöd, har i dag nått en sådan omfattning att det är väl motiverat med en översyn inte minst från tryckfrihetssynpunkt. Att konstitutionsutskottet, som har till uppgift att bereda frågor rörande tryckfrihetslagstiftningen, kan reducera detta problem till en skatteteknisk fråga är minst sagt uppscendeväckande. Stödet till organisationstidskrifterna har motiverats med omtanken om en fri och mångfaldig debatt. Vi delar utskottets i olika sammanhang framförda uppfattning att detta är ett viktigt demokratiskt värde. Men enligt vår mening är det väl så viktigt från demokratisk synpunkt att slå vakt om tryckfrihetslagstiftningens principer om lika rätt och frihet för olika grupper att utan statliga hinder publicera och sprida olika tryckta skrifter.

Den utredning som krävs i motionen 1978/79:1738 är angelägen. Som konstitutionsutskottet framhåller i sitt betänkande angående stödet till organisationstidskrifterna är det väsentligt att detta utformas så att det underlättar utgivningen av dessa utan att samtidigt försvåra för övriga tidskrifter. Den principen måste gälla även beskattningsreglerna.